

POPIEŽIUS RAGINA NUGALĖTI KOMUNIZMA

KĄ REIŠKIA PRAGOS 'SAMOKSLAS'? ANGLIJOS KRIZĖ, U. S. PROBLEMA

Pas Maskvos Satelitus Prasidėjo Labai Didelis Bruzdėjimas

Rašo VYT. ARČNAS
Specialus DRAUGO Korespondentas Paryžiuje

Jau kuris laikas kaip už „geležinės uždangos“ pas Maskvos satelitus jaučiamas didelis subruzdėjimas. Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir kitur sovietai daro didelius „valymus“.

Maskva yra įsiutinta, kad kai kurie jos satelitai, prisijūrusieji vyresnįjį broį „Tito“, irgi pradeda „išdykauoti“, tad, paėmus rankon baslį, muša visus, kad eitų į koją. Vengrijoje kariuomenės vadai gen. Palfy suimtas, o policijos vadas gen. Gabor, kuris paskutinėmis dienomis buvo nušalintas nuo pareigų, būk „nusižudęs“ kalėjime. Padėtis Vengrijoje tiek pasidarytą, kad politinė vengrų policija atiduota sovietų gen. Spiridovo komandavimui.

Rusai Bijo Vaziuoti Per Lenkiją

Lenkijoje irgi konfliktas tarp rusų ir lenkų didėja. Rusai turi didelį vargą su beaugančiu partizanų skaičiumi ir kai kur jie jau nesijaučia saugūs. Sakysim, visai neseniai rusams reikėjo pasiųsti vieną divizioną iš Rusijos į Dunojaus sritį. Bet, vietos siuntus kareivius trumpiausiu keliu geležinkelio per pietinę Lenkiją, buvo pasirinktas ilgiausias kelias: per Leningradą laivu iki Ros toko ir iš ten traukiniu per visą rytų Vokietiją iki paskyrimo vietos, aplenkiant tą sritį, kur smarkiai siaučia lenkų partizanai.

Kiek kartais būna donkichotiška sovietų kova su rezistentais, galima suprasti iš to pranešimo, kad prieš porą dienų Varšuvą buvo nuteisti 9 gimnazistai po 5 metus kalėjimo, už tai, kad mokykloje jie buvo suorganizavę slapta organizaciją ir ruošėsi nuversti Varšuvos vyriausybę...

To tik betruko! Net vėl kaip jau pradeda verstis satelitinės vyriausybės!

Kodėl Tiek Ilgai Tylėjo?

Arba, kaip štai dabar, Pragos komunistinė vyriausybė paskelbė apie samokslą su sekima katalikų suareštavimą ir net jų pasmerkimą. Kaip visa tai greitai buvo padaryta. Mes nei kiek neabejojame, kad sovietiška policija ilgai nesiterlioja ir moka greitai paleisti kulipką į pakaušį. Ten už „geležinės uždangos“ žmogaus gyvybė yra nei kiek nebrangesnė už šuns. Kada čia dar vakarų Europoje dėl šuns žudymo įsikiša gyvulių globos draugija, ten žmogumi niekas nepasirūpina.

Bet kaip paaiškinti, kad nuo gegužės mėnesio, kada įvyko „samokslas“, Pragos vyriausybė nesiteikė pasaulį painformuoti iki tos dienos, kol samokslininkai nebuvo sušaudyti? Kodėl ji nepasiskelbė tuoju kitą dieną, kada samokslas buvo likviduo-

tas, jei ji taip tvirtai jautėsi? Kodėl tris mėnesius tylėjo? Kodėl visai nieko nebuvo sakyta apie procesą? Šita sensacinga žinia, pasilikta labai paslaptinė ir reikalauja su dideliu atsargumu ją priimti, nes susidaro įspūdis, kad tai yra gerai sureguliuotas dalykas, smulkmeniškai paruoštas, kad pateiktas kitą tikslą. Tas tikslas lengvai atspėjamas, būtent: jau trečias mėnuo kaip Čekoslovakijoje vyksta masiniai areštai ir Pragos vyriausybė nutarė paruošti pasaulinę opinią, kad tie „valymai“ esą reikalingi, nes kaž kokia svetima valstybė norėjusi padaryti perversmą.

Tai yra senas Kremlius triukas, kad sulikvidavus opoziciją. Tarp pasmerktųjų matome, kad labai didelis nuosimtis buvo policijos valdininkų, priklausiusių socialdemokratų partijai. Vadinasi, tai nebuvo kokie fašistai, kaip skelbia komunistinė spauda, bet tikri Čekoslovakijos rezistentai.

Ar Europa Bus Palikta Jos Pačios Likimui

Tačiau visi tie įvykiai mažai tedomina vakarų Europą. Ji šiandien yra labiau susirūpinusi savo ekonomiskų gyvenimu.

Prieš trejus metus Kremliuje rusas Varga buvo labai iškilęs. Bet peritais metais jo žvaigždė buvo nustojęsi žibėti ir štai dabar iš naujo jis sugražintas Stalino malonėn...

Kas tas Varga ir ką reiškia tokia jo besiblaškanči karjera? Pats Varga yra nesvarbus, bet jo ekonomiskos teorijos turi didelę įtaką ir sovietų užsienio politikai. Varga yra rusų ekonomistas ir kaip geras ekonomistas, yra didelis teoretikas.

Po karo jis buvo išdėstęs Stalinui savo teoriją:

— Nesiruoškite karui prieš kapitalistines valstybes, — pareiškė jis tada raudojant diktatoriui. — Vakaru ūkis niekad neatsistatys po šio karo. Būkite kantrūs ir greitai, dar laisvos Europos tautos, kris į jūsų glėbį, kaip nunokę vaisius.

Visai suprantamas darosi Vargo pateikimas nemalonėn, nes kai buvo įsteigtas Marshallo planas, Politbiuras nustojo jo teoriją tikėti, kad pasauly turėsianti įvykti krizė.

Bet šiandien Marshallo planas pasirodė esąs per menkas ir sovietai vėl atgavo viltį.

Jau ne kartą rašėme, kad

1,000 Kiniečių Žuvo Gaisre Chungkinge

CANTON, Kinija, rugs. 5. — Kinijos centrinė žinių agentūra vakar pranešė, kad tūkstantis žmonių žuvo Chungkinge, gaisre, kuris siautė tame vakarų Kinijos mieste. Pranešimas sakė, kad 7,000 namų buvo sunaikinti ir suvirš 100,000 žmonių liko be pastogės. Gaisras prasidėjo penktadienį po pietų, siautė 18 valandų iki išdegė. Gaisro priežastis nežinoma.

Sovietų Rusija nepradės pasaulinio karo. Bet tas nereiškia, kad Sovietų Rusija atsisakė nuo svajonių sukelti pasaulio revoliuciją, kuri leis jų pasiekti imperialistinius tikslus.

Būkime tikri, Kremlius stengsis pasinaudoti kiekviena proga, kuri tik jam pasipainios po ranka, arba pati mokės išprovokuoti.

Tam Stalinas turi visa eilę priemonių, kurių geriausia, tai „penktoji kolona“ — komunistų partija.

Jei kariškame fronte vakariečiai su atominė bomba pralenkia rusus, tai šie tikisi laimėti politiskame ir ekonomiskame fronte, kurie yra kaip du broliai gimininai. Nes ekonomiskas susilpnėjimas, visad susilpnina politiską. Kitaip sakant, mizerija leidžia komunizmui augti. Štai kodėl nei kiek neįsidsami galime pasakyti, kad Europos likimas šiandien priklauso nuo Washingtono susirinkusių finansų ministrų, kaip jie išspręs dolerio ir svoro krizę.

Amerika Turi Daug Duoti Europai

Europos krizė yra išvengiamą, jei Amerika su doleriais parems Europos monetą. Bet tam reikia daug pinigų. Labai daug. Tačiau finansistai pripažįsta, kad tas Amerikai žymiai mažiau kainuos, negu Europos prašymas, kuri, patekusi krizėn, be mūšio pasiduotų sovietams.

Nejaugi Varga būtų teisus?

Šiandien, susirinkę Washingtono finansų ministrai sprendžia Europos gyvybės ar mirties klausimą.

● Dallas, Texas mirusio maj. gen. Walter C. Short, 69, palaikai bus nuvežti Washingtono ir palaidoti Arlington kapinėse.

NAUJAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Kalbėdamas Darbininkų Dienos iškilmėse, Prez. Trumanas ryte sakė, jis nestos kovojęs už Taft-Hartley įstatymo panaikinimą, o po pietų pareiškė, jis visame remia žemės ūkio sekr. Brannan planą ūkių produktų kainom palaikyti.

—Atsižymėjęs aplink pasaulį apskridęs lakūnas Bill Odom vakar buvo užmuštas lėktuvų lenktynėse Clevelande.

—Iki pavakario vakar dieną, 363 asmenys buvo užmušti automobilių ir kitose nelaimėse per 3 dienų atostogas. Spėjama, kad galutinas žuvusiųjų skaičius bus rekordinis.

—Bermudos salos gyventojai buvo vakar perspėti, kad pasirodė didelis audras, kuri atūžia Bermudos link.

—Europos patariamasis parlamentas posėdžiaujas Strasburge vakar priėmė pasiūlymą steigti federalinę valdžią visai Europai, tačiau, apriboti jos veiklą.

—Gen. MacArthur pasakė penktadienį Japonijoje atsilankiusiem kongresmonam, kad japonai dabar turi kur kas daugiau laisvės, negu jie by-kada gyvenime svajojo turėti.

ŠEŠTAS ŠEIMOJE

Frank Leahy, Notre Dame Universiteto vyriausiasis futbolo instruktorius, džiaugiasi susilaukęs šešto šeimos kūdikio. (Acme)

OLANDAI PALEIDO 3 U.S. LAKŪNUS

MANILA, rugs. 5. — U.S. valdžiai protestavus prieš jų užsitiesusį kalinimą, olandai paleido iš kalėjimo tris U.S. lakūnus, kurie išbuvo olandų kalėjime 11 mėnesių už šmugeliavimą šautuvų indoneziečių kariuomenei.

VAIRUOTOJAI NORI ALGŲ PADIDINIMO

Unija atstovaujanti 1,250 Chicago Motor Coach Co. darbininkų vakar pareikalavo, kad autobusų bendrovė pakeltų narių algas 15 centų valandai. Tuo būdu visų Chicago susisiekimo priemonių tarnautojai dabar reikalautų atlyginimo padidinimo, kuris iš viso siekia maždaug \$15,500,000 metams.

Tramvajų tarnautojai jau anksčiau pareikalavo 15 centų valandai algų padidinimo, o Chicago Transit Authority atsiliepė į reikalavimą su pasiūlymu, mažinti dabartines algas 8 centus valandai.

Pavėrė Sukilėlius Iš Bolivijos Sostinės

LA PAZ, Bolivija, rugs. 5. — Valdžiai ištikimoji kariuomenė vakar dieną po trumpos, bet kruvinos kovos su sukilėliais, atsiėmė Sucre miestą, oficialią Bolivijos sostinę.

SKELBKITIS: "DRAUGE"

Ivyko Apsišaudymas Prie Čekijos Sienos

FRANKFURTAS, Vokietija, rugs. 5. — U.S. kariuomenės vadovybė šiandien pranešė, kad pastaromis dienomis įvyko gana didelis, bet nieko nereikšmingas apšišaudymas tarpe amerikiečių pasienio sargybos patrulių ir čekų sargybinių, netoli Hof miestelio.

Pranešime pasakyta, kad nors buvo iš viso paleista apie 600 šūvių iš puikšvaidžių, šautuvų ir pistolečių, atrodo, kad nė viena pusė nenukentėjo. Nepasakyta apšišaudymo priežastis, bet iš to, kad amerikiečiai šaudė daugiau negu čekai, daroma išvada, jog čekų sargybiniai gal paleido vieną ar daugiau šūvių į amerikiečius, kurie pasišaukė pagalbos ir paleido ugnį į čekus.

Rusai Išstremia Žydus Sibiru Iš Ukrainos

WASHINGTON, rugs. 5. — Valstybės departamentas pranešė, kad gautas U.S. ambasados Maskvoje pranešimas apie tai, kad sovietai pastaromis dienomis iškėlė visą žydų koloniją iš kur nors Ukrainoje į Sibirą. Ambasados pranešimu, apie išstėmimą nei žydai nei vietos gyventojai nebuvo neieško pranešta iš anksto.

Nors žinia nepasakė iš kur tie žydai buvo iškelti, valstybės departamentas sakė, kad spėjama, jog tas tėmimas galėjo įvykti Kievo ar Odesos srityse.

Sako, Lenkija Laužo Bažnyčios Teises

CASTEL GANDOLFO, rugs. 3. — Popiežius Pijus šiandien metė komunistinei Lenkijos valdžiai kaltinimą, kad ji laužo tikėjimo ir Bažnyčios teises, ir ragino 30,000,000 lenkų katalikų visom išgalėm ginti Bažnyčią. Savo laiške Lenkijos katalikų vyskupam Šv. Tėvas pagyrė lenkų kunigų už jų „tvirtą priešinimąsi“ bolševikų bandymam pasiglemžti ir užvaldyti Bažnyčią.

REIKALINGA DARBININKAMS IR KAPITALUI SUTELKTI SAVO JĖGAS

Šv. Tėvas Pirmą Kartą Paaikšino Ekskomunikos Dekreto Tikslą

CASTEL GANDOLFO, Italija, rugs. 5. — Popiežius Pijus XII pirmą kartą per savo 10 metų vadovavimo laikotarpį viešai paminėjo komunizmą, smerkdamas visus tuos, kurie bando visais būdais sunaikinti sąžinės laisvę.

Per radijo sakytoje kalboje, kuri buvo taikoma 500,000 Vokietijos katalikų, Šv. Tėvas kalbėjo apie anksčiau išleistą ekskomunikos dekretą. Popiežius sakė, kad dekretas tikslas yra, išgelbėti pasaulį nuo marksizmo, ir aiškiai atskirti katalikus nuo ateistinio komunizmo.

Nurodo Gyvenį Vajų

Kalbėdamas anksčiau į Šveicarijos katalikus, Šv. Tėvas minėjo totalitarinių režimų sudarytus pavojus. Iki šiol Popiežius vengdavo vartoti žodį „komunistai“, kalbant apie Katalikų Bažnyčios priešus. Pašaliniai stebėtojai paskaitė Popiežiaus stipriuosius žodžius naujo ir gyvensnio vėjus pradžia, kovoje prieš komunizmą.

Šv. Tėvas kalbėjo apie kovas tarp turtingųjų ir neturtingųjų, bei tarpe darbininkų ir kapitalo. Jis bandė susiaurinti šių priešingų jėgų skilimą, prašydamas bendradarbiavimo ir drausmingumo bei nuolaidumo.

Stebėtojai pridavė didelės reikšmės tam, kad Šv. Tėvas parinko Vokietiją, kuri yra priežastimi didelio neturimo tarpe Rytų ir Vakaru, kad pasakyti šią istorinę kalbą. Popiežius savo skatinančia kalba norėjo padrasinti darbininkus ir padėti jiems atitinkamai susiorganizuoti į efektyvią bolševizmui priešingą pajėgą.

Talka Pasauly 1950 m.

Stebėtojų manymu, Bažnyčia dabar stoja kovon prieš bedievių bolševikus labiau lemiančiam ir paprastam laipsnyje. Tai buvo pirmas paties Šv. Tėvo viešas paaikškinimas neseniai paskelbto ekskomunikos dekreto, kuriuo visi komunizma remia Romos katalikai yra ekskomunikuojami.

Kalboje sakytoje Šveicarijos katalikam Popiežius Pijus paskelbė Bažnyčios šūkį —taika visame pasaulyje 1950 metuose, ir pareiškė pasitikėjimą, kad Katalikų Bažnyčios jėgos nugalės materializmą, kuris siekia, sunaikinti tikėjimo laisvę.

Dar kitoje kalboje Popiežius pasakė italų katalikų aukštesnių mokyklų mokytojų atstovams, kad Bažnyčia niekuomet nestos dėsčiusi krikščionybę dėl to, kad ji bijo persekiojimo, ir priminė mokytojam, kad jie yra „Dievo apvaizdos tiesioginiai pagalbininkai.“

Aiškiai turėdamas komunizmą galvoje, Šv. Tėvas sakė, kad kai kurios valstybės, režimai ir politiniai sąjudžiai mato apšvietos sriptyje vieną tinkamiausių priemonių, kad įsigyti reikalingų rėmėjų.

75 Sužeisti Riaušėse Po Robeson Koncerto

PEEKSKILL, N. Y., rugs. 5. — Maždaug 75 asmenys buvo sužeisti vakar naktį, kuomet įvyko eilė susirėmių tarpe komunistuojančio negro dainininko Paul Robeson pasekėjų ir protestuojančių karo veteranų, Robesonui užbaigus koncertą.

Koncerto metu 1,200 valstybės policijos palaikė tvarką, bet koncerto dalyviams išsiskirstant, iki tol ramiai demonstravę 2,500 veteranų keliose vietose susirėmė su Robesono šalininkais. Maitinių metu keli automobiliai buvo apversti, autobusai buvo akmenimis apmėtyti, ir daugelis asmenų buvo sužeisti.

Tito Sako Stalinui, Atitaisyti Klaidas

BELGRADAS, rugs. 5. — Diktatoriaus Tito organas „Borba“ savo vedamajame šiandien rašė, kad Rusijos diktatorius Stalinas nėra koks nors neklaidingas komunizmo „popas“, kad jis yra pridarys daug klaidų, ir kad jis jas turėtų atitaisyti. Tai buvo naujausia buvusio Stalino bičiulio „herezija“ prieš buvusį „mokytoją ir tėvą.“

Dar kitas pasipriešinimas Stalinui buvo išreikštas jugoslavų politbiuro nario Moše Pijadės, kuris palygino Stalino taktiką su Hitlerio ir sakė, „Ligi šiol vien tik Hitleris panašiai paniekindavo mažąsias tautas.“ Pijadė sakė, Kominformas pyksta ir grasina Jugoslavijai dėl to, kad jo bandymas sukurstyti jugoslavus sukilti prieš Tito nedavė laukty vaisių, o vien tik padidino jugoslavų vienybę.

● Japonijoje išėinas anglų kalba laikraštis perspėjo japonus nesvajoti apie prekiavimą su komunistine Kinija, o ieškoti sau rinkų kitur.

● Nepatvirtinti pranešimai sakė, kad kiniečiai Yunan provincijoje sukilo prieš nacionalistus ir liepė jiems išsinešdinti iš Kunming.

KALENDORIUS

Rugsėjo mėn. 6 d.: Šv. Akvilina, Šv. Onesiforas; senovės: Vaišvilas ir Varmonė.

Rugsėjo mėn. 7 d.: Šv. Regina; senovės: Bartis ir Beda.

ORAS

Giedra, vėsi.

PAS MŪSŲ NAUJAKURIUS

Tremtinių Prašymas Lietuviškai Mokyklai

Jau skamba Tavo varpelis, Tu atveri savo klasių duris. Atbėgsiu klasėn ir aš, mažas tremtinių, neseniai atkeliavęs į šį kraštą.

Prieš penkis metus tetė mama išsinešė, išsivedė mane iš degančios tėvų žemės. Tarp ugnimi lyjančių bombų, tarp degančių griūvančių namų mes slapstėmės ir slankiojome, ieškodami saugesnio kampelio po Vokietiją. Kai ten atėjo Amerikos kareivis, nutilo šūvių ir bombų garsai, nustojo griūti mūrai — mus pabėgėlius padėjo į stovyklas.

Mokytojai susisaukė vaikus ir mokė. Mokė taip kaip Lietuvoje, tik mūsų klasės mažai buvo panašios į Lietuvos mokyklą. Mums trūko ir knygų, ir sąsiurvių, ir suolų, ir lentų, ir daug daug kitų dalykų, kurių buvo Lietuvoje, kaip pasakoja vyresnieji draugai. Aš Lietuvos mokyklos nemačiau, bet draugai sako, joje buvo gera ir gražu.

Labai nudžiugau išgirdęs, kad čia, Amerikoje, yra lietuviška mokykla. Kupinas džiaugsmo ir vilties ateinu į Tave, Lietuviškoji Mokykla, šiame plačiame ir turtiname, bet man dar nepažįstame krašte. Aš matau Tavo puikius rūmus, aš rasčiau čia gražias klases, patogius suolus, gražių paveikslų ir daug daug dalykų, kurių aš dar nežinau. Mano mokymuisi čia nieko netrūks. Tu man būsi tuo, kuo mano tėvams, mano vyresniems broliams buvo Lietuvos mokykla.

Aš žinau, Tu mane išmoksi šio krašto kalbos, šio krašto papročius ir viso to, kas šiame krašte reikia mokėti. Tu man padėsi įeiti į Amerikos gyvenimą. Už tai aš būsiu Tau giliai dėkingas.

Bet aš lietuviukas ir ateinu į Lietuvišką Mokyklą. Tu mane išmoksi gražiai lietuviškai skaityti. Tu mane išmoksi taisyklingai lietuviškai rašyti. Tu man pasakosi, o aš išmoksiu apie Lietuvos žemę, upes ir ežerus, lygumas ir kalnus, miestus ir miestelius. Tu man pa-

rodysi visą Lietuvos praeitį, kaip žmonės ir kunigaikščiai gyveno, kokius karus kariavo, kaip tėvynę gynė ir mirė už ją, kaip laisvę laimėjo ir kas vėliau dėjosi. Tu mane viso to lietuviškai, su meile ir nuoširdumu, išmoksi.

Tu mane ir melstis lietuviškai išmokysi, kad aš visuomet savo tėvuko močiutės, tetės ir mamos mano mažos širdelės kalba gražiai mokėčiau dėkoti Dievui už tai, kad mes išlikome gyvi, kad galėjome čia atkelti. Tu išmoksi mane prašyti gerąjį Dievulį laisvės mano brangiajai tėvynei ir gražaus ramaus gyvenimo visam pasauliui. Tu mane išmoksi suprasti visa tai, ką matau bažnyčioje.

Tu, Lietuviškoji Mokykla, viso to mane lietuviškai išmoksi — aš Tave prašau. Jei Tu man neduosi lietuviškumo žinių, nežiebsi, nesusitprinsi tėvynės meilės jausmo, kas mane to išmokys? Tetė su mama turi visą dieną dirbti, o mano mokytojas, kuris vienus metus mane mokė, išvažiuoja į Australiją. Kas man bėdės? Argi aš Lietuviškoje Mokykloje turėčiau pasidaryti nelietuvių!

Girdėjau vieną mokytoją žmogų šnekančią, kad Lietuva yra mūsų širdyse ir Lietuva bus gyva, kol bus lietuvių. O, Lietuviškoji Mokykla, padaryk, kad mano širdij visuomet būtų gyva Lietuva!

Aš matau po mokyklą vaikščiojančias sesėles. Jos atrodo tokios meilios, geros. Jūs, seselės, — lietuvaitsės, jūs — Lietuviškoji Mokykla. Jūs pasirengusios tik gerai daryti. Jūs tikrai išklausysite mano, našlaičio be tėvynės, nuosirdžiausio prašymo. Jūs padėsite man užaugti, išsiauklėti geru, Dievą ir Tėvynę mylinčiu žmogui, o drauge drąsiu ir samoningu lietuviu, nes tik tam nuo bolševikų bėgome, tik tam čia atkeliavome.

Dar tebus mažas Vytukas, mažai temoku rašyti, todėl šį mano prašymą už mane surašė tetė.

— Ant. J. Vasilas

Mišrių Šeimų Pavojai

Reikšminga mokslininkų studija yra paskelbta žurnale "American Sociological Review". Marylando ir Vašingtono valstybėse, o taip pat ir Michigano Valstybėje Kolegijoje buvo surinktos statistinės žinios apie moterystės patvarumą. Ištyrus 25,000 šeimų likimą, paaiškėjo, kad apie 15% moterų tarp žydų ir katalikų baigia divorsu.

Pravedus tyrinėjimus Michigano valstybėje tyrėjai priėjo šios išvados: "Jungtuvės tarp katalikų ir protestantų yra surištos su didesne rizika, kaip santuoka tarp to paties tikėjimo narių. Nors besituokiančios poros prieš jungtuves aptaria tuos klausimus, kurie kyla iš jų tikybinių skirtumų, tačiau jie negali rasti galutinio sprendimo, ir skirtumai, paprastai, nemažėja laikui bėgant. Mišriose moterystės nemažai nesutaria su šaltiniu būna vaikai. Jie dažniausiai linkę sekti motinos tikėjimą."

Prie šio galėtume dar pridėti, kad ir tautiniai skirtumai gali pakenkti besituokiančiųjų laimei ir geram sugyvenimui. Labai svarbu, kad lietuviai kurtų lietuviškas šeimas.

NAUJAS AMERIKOS LEGIONO VADAS

Perry Brown (kairėje), buvęs Amerikos Legiono komandieris sveikina naują legiono vadą George Craig, išrinktą nacionaliam suvažiavime, Philadelphia, Pa. (Acme)

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

Lietuvos Vyčių 36-tas seimas įvyks rugsėjo 9, 10 ir 11 dienomis Šv. Petro ir Povilo parapijoje, 52 vyčių kuopos vadovybėje, Elizabeth, N. J.

Žinome, kad visiems yra malonu išgirsti, jog ši organizacija, nežinanti sunkių aplinkybių, nesiliauja dirbus lietuvių dirvoje. Nuo Malinai iki Kalifornijos didesni ar mažesni būreliai renkasi kas mėnuo ar dažniau, kad palaikytų savo tradicijas, pasimokyti savo kalbos, prisidėtų prie Lietuvos laisvės darbo ar bent kad susitikti lietuvių su lietuviu ir drauge pasilinksintų ir lietuvišką dainą užtrauktų.

Ši seima galime skaityti visų Amerikos lietuvių šventę. Lietuvos Vyčių nariai iš savo tarpo įneša daug jėgų ir patyrimo į choras, parapijas ir kitas organizacijas. Per šį seimą išgirsime ne paprastai žvintį raportą, kaip Lietuvos Vyčiai per savo Lietuvos Reikalų Komisijas ypatingai didelį darbą atliko lietuvių tremtinių klausime, rašydami į Amerikos spaudą, valdžiai ir t.t. Šis veiklos punktas ne tik prisidėjo prie geresnio su pažindinimo Amerikos visuomenės su mūsų tremtinių padėtimi, bet drauge, bekojant už savo teises, arčiau pritraukė mūsų pačių jaunimą prie savo tautos kamienų.

Malonu yra šiuo kartu pakviesti į Lietuvos Vyčių seimą mūsų dvasios vadus, veikėjus, kitų lietuviškų organizacijų ir įstaigų vedėjus ir atstovus ir bendrai visus, kurie šiam lietuviškam-katalikiškam veikimui pritaria.

Negalintieji dalyvauti seime ir norintieji šį veikimą paremti, gali pasiųsti, darbar ar seimo dienomis, nors mažą auką; Knights of Lithuania Convention, Liberty Hall, 269 Second Street, Elizabeth, N. J. Amerikos lietuvių parama ir gera valia yra mums labai reikalinga.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA

Pirmin. Juozas Bulevičius, Raštin. Ona Klimašauskaitė

JAU YRA ATVYKĘ NAUJIEJI

1950 M. MODELIO BUICK'AI

- PAS -

MILDA BUICK

PASAUKITE

DAN KURAITI arba JONĄ RODINĄ

MILDA BUICK SALES

907 W. 35th St.

Ph. LAf. 3-2022

CHICAGO, ILLINOIS

13 Rusijos Pabėgėlių

Šiemet išėjo iš spaldos knyga "Thirteen Who Fleed" (išleido Harper and Brothers, New York, pusi. 244). Čia aprašo savo įspūdžius trylikos Rusijos žmonių, pabėgusių į vakarus. Be kitų, biologijos studentė Irina Karsavina aprašo baisų bėdą Rusijoje 1932-3 metais, kada vyriausybė atėmė kvietimus ir kitus maisto produktus ir pardavė juos užsienyje, kai tuo tarpu savi Rusijos žmonės mirė iš bado.

Kai ji studijavo universitete, kiekvienoje paskaitoje turėjo būti komunistas ir sekti, ar ko profesorius neprasitaria. Jeigu nebūdavo komunisto iš pačių studentų, tai pasiūsdavo specialų šnipą. Sovietų sistema ji vadina jėgos ir prievartos sistema. Karsavina vokiečių buvo išgabenta darbams į vakarus. Pažinusi, kaip žmonės kitur gyvena, ji nebėrėjo grįžti į Rusiją ir iš sovietų valdomos Vokietijos, drauge su keleta kitų, pabėgo į vakarų pusę.

Dr. Henry C.

PAWESKI

OPTOMETRIST

Skelbia Ofiso Atidarymą

2237 W. CERMAK ROAD

Chicago 8, Ill.

Telefonas YARDS 7-8303

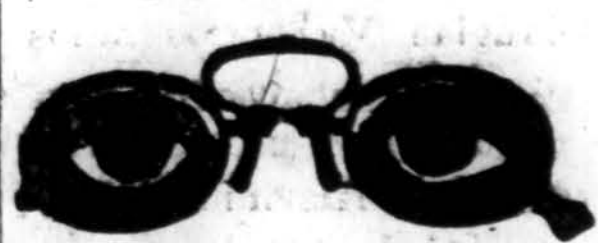
VALANDOS: KASDIEN

10 valandą rytą iki

8 valandą vakarą.

DR. VAITUSH, Opt.

LIETUVIS

Mano 30 metų praktikoje

yra jūsų garantija

Pabėgėlių akys stipinamos, kuris estis prietaisai, kurie skaidinimo, svajimo, akių apimimo, nervotumo, skaudama akių karšči, atitaiso trumparegystę ir toliau. Prietaisai teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodant, kad mažiausias klaidas. Specialie atidara kreipiamą ir mokyklos valkus.

KREIVOS AKYS ATITAIKOMOS

Daugely atsitikimų akys atitai-

somos be akių. Kainos piges-

nės kaip pirmą.

4712 South Ashland Ave.

YARDS 7-1373

VALANDOS: nuo 10:30 rytą iki 7:30

vakarą. Sekmadieniais pagal sutartį.

Trečiadieniais ofisas uždarytas.

Dr. Anthony A. Rudokas

OPTOMETRIST

4701 So. Damen Ave.

CHICAGO 9, ILL.

OFISO VALANDOS:

Kasdien: —

nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak.

Sekmadieniais: —

nuo 10 val. rytą iki 6 val. vak.

Dienomis šaukite — YARDS 7-0883

vakare — VARS 7-7384

Dr. W. Gibaszekas, OD.

AKIŲ SPECIALISTAS

(Kalba lietuviškai)

756 West 35th Street

(Virš Union Drug)

Tel. YARDS 7-7353 (neatsiliepęs)

šaukite Virginia 7-7292

Akty egzaminavim-

as specialistas. Iš-

rašo tinkamus ak-

kinius su k l u s.

Prietaisai prie veido

grąžius, patrauklius, akinių rėmus.

Priėmimo valandos: Pirmad.,

Antradi., ir Ketvirtadi., nuo 10 v. ry-

to iki 5 v. p. ir 6 v. iki 9 v.

vakarą. Trečiadi., ir Penktadi., 1 v. iki

4 v. vak. ir šeštadi., nuo 10 v. ryto

iki 5 val. p. p.

Sėdimo ofisas 945 W. 31st St.

Priėmimo valandos: Trečiadi., Pen-

ktadi., ir šeštadi., nuo 6 val. vak. iki

9 val. vakarą.

Ofiso Tel. YARDS 7-5557

Rezid. tel. REPUBLIC 7-4966

Dr. Frank C. Kwinn

(KVEČINSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 W. 47th St.

LIGONIUS PRIIMA:

Kasdien nuo 2 val. iki 4 val. popiet

Nuo 7 val. iki 8:30 val. vak. Išky-

rus trečiadi., ir šeštadi., vakarais.

Trys tūkstantai metinių Lietu-
viškos Knygos Rėmėjų gali pasida-
ryti lietuviškos kultūros nešėjai pa-
saulyje. Ar jau pasiuntėte \$5? Siu-
kite šiandien adresu: Rev. C. A.
Matulaitis, 2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

"Draugas" — tai jūsų
laikraštis, todėl visur ir vi-
saip remkite jį.

Platinkite Katalikų Spaudą

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Avenue

(Antras aukštas)

Ofiso Telefonas: YARDS 7-4554

Jei neatliepė šaukimo—

Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1 iki 4

val. popiet; nuo 7 iki 8 val. vak.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

Emerg.: Tel. KEDZIE 3-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURG

4146 Archer Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. LAfayette 3-3210

Val.: pirm., antradi., ketv., 12—2:30

ir 4—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30

trečiadi., penkt. ir šeštadi., 1—5 v.

Dr. J. W. Kadzewick

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2421 West 63rd Street

VALANDOS: Susitarus — nuo 1:00

iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vaka-

ro, išskyrus Trečiadienį ir šėsta-

dienų vakarus.

Ofiso Tel.: GROvehill 6-5213

Rez. Tel.: Hilltop 5-2626

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN & SURGEON

(LIETUVIS GYDYTOJAS)

2500 W. 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 v.

Šėstadieniais nuo 2-4 popiet

Trečiadi., ir Sekmad. uždaryta

Ofiso Tel. — PERSpect 6-5858

Rez. Tel.: Virginia 7-2421

Tel. GRO. 6-1800 (Ofiso ir namų)

Dr. Walter J. Kirstuk

PHYSICIAN and SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

8925 West 59th Street

VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-

8:30 vakarais. Trečiadi., pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Telefonai:

Ofiso — HEMlock 4-5549

Rez. — HEMlock 4-2324

VALANDOS: Trečiadienį ir šėsta-

dienį pagal susitarimą; kitomis di-

nomis nuo 2 iki 4 popiet.

7-9 vakare.

Ofiso tel. GROvehill 6-4020

Rez. tel. Hilltop 5-1560

Dr. Alexander J. Javois

(JOVAISAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Rd.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 valandų popiet,

ir nuo 7 iki 9 val. vakarą.

Trečiadieniais ir šėstadieniais

pagal sutarties.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel.: Virginia 7-6588

DR. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

VALANDOS: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.

Trečiadieniais ir šėstadieniais ofisas

yra uždarytas.

Šėstadi. tik nuo 1-3 val. popiet

REZIDENCIJA

8241 West 66th Place

REpublic 7-7868

Tel. Canal 6-0257

Rez. Tel. PERSpect 6-6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1831 So. Halsted St.

Rezidencija: 6000 S. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 8 p.p.

6 iki 9 val. vakare.

Dr. Strikol

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4045 S. Ashland Ave., Chicago

OFISO VALANDOS:

Nuo 2-4 ir 6-8; treči., šėstadi. ir

Sėkm. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787

Namų Telefonas: PERSpect 6-1980

Jei neatliepė vėriminė telefonas

šaukite Midway 3-0601

Galima padaryti alkoholio
skiedinį taip silpną, kad jis
nė kiek nepakenks akiai į jį
skiedinio įpylus, o vis dėl-
to dar jis galės paveikti į
žmogaus smegenis.

Platinkite dien. "DRAUGĄ"

Lietuva ir vėl bus nepri-
klausoma!

Jos. F. Budrik

3241 S. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Tel. CALumet 5-7237

"Lietuviai Mėgiamiausia Krautuvė"

DIDELĖ KRAUTUVĖ:

NAMAMS RAKANDAI,

ELEKTRINIAI SALDYTUVAI,

PEČIAI,

DULKIŲ VALYTUVAI,

KARPETAI,

TELEVISION SETAI,

RADIO,

SKALBIAMOS MASINOS,

LIETUVIŠKI REKORDAI,

ir JEWELRY.

Visiems nuolaida iki 40 procentų
ant Radijų, Television setų, Del-
mantų, Laikrodžių.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., Tel. Virginia 7-6640; 7-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879

Published daily, except Sundays,
by the
Lithuanian Catholic Press Society,
Member of the Catholic Press Assn.

Subscription Rates:
\$7.00 per year outside of Chicago;
\$8.00 per year in Chicago & Cicero;
\$7.00 per year in Canada
Foreign \$10.00 per year.

Prenumeratos kainos Chicagoje ir
Ciceroje per paštą:
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.00

Kitur Jungt. Valstybės ir Kanadoje:
Metams \$7.00
Pusei metų \$4.00
Užsienioose:
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.00
Pinigus reikia siųsti Pašto Money
Orderiu su užsakymais.

Skelbimų kainos bus pristatytos
tuojau, gavus prašymą.

SKELBIMŲ DIEN "DRAUGAS"

Vienybėje Galybė

ESAMA IR GERŲ REIŠKINIŲ

Visi sunkiai pergyvename mūsų tėvynės nelaimės dienas. Meilę ir ištikimybę savajam kraštui rodė ir rodo senieji Amerikos ir kitų kraštų lietuviai, savo moraliniu autoritetu ir medžiaginiais resursais remdami Lietuvos laisvinimo akciją (jei neminėti keletos niekšų, kurie gieda himnus savo tėvų ir Tėvynės budeliams). Dar sunkiau Tėvynės nelaimę pergyvena broliai tremtiniai, jau išblaškyti ir dar vis blaškomi po visus pasaulio kampus. Jei kartais kam jie atrodo tarsi elgetos, kurie sudaro našta kitiems, lietuvių tautai ir visiems krikščioniškos kultūros išpažinėjams, jie (su mažom išimtim) yra tarsi fronto kariai, pasitraukę iš pačių pirmųjų pozicijų, iš komunizmo sumuštųjų pačių tolimųjų krikščioniškos kultūros avanpostų Europos šiaurės rytuose. Jie kiekvienu metu pasiryžę vėl grįžti į pirmąsias kovos pozicijas. Sunkiausia nelaimės našta neša laisvės kovų partizanai, Sibiro tremtiniai ir Tėvynės kaliniai, kuriuos lydi moralinis ir fizinis sunaikinimas — būdingiausias rusiškojo komunizmo apraiškos.

Taigi, viso pasaulio padorūs lietuviai, kaip Lietuvos, taip ir krikščioniškos kultūros bei jos antitezės — komunizmo klausimuose yra visiškai vieningi. Šiuose klausimuose mūsų nuomonės nesiskiria, nežiūrint, kokiai religinei bendruomenei ar ideologinei pakraipai priklausytume. Siekiant mūsų šventųjų tikslų, viso pasaulio lietuvių bendruomenė, pavergtą Tėvynėje ir laisvame pasaulyje, yra pasiekusi nuostabių rezultatų, kurie bus įrašyti į mūsų tautos ir žmonijos istoriją. Pavergtą Tėvynę savo aktyvia ir pasyvia rezistencija šiandien jau ne tik domina, bet ir stebina pasaulį; šiaip geležinės uždangos vedamoji Lietuvos laisvinimo akcija randa reikšmingą atgarsį tose institucijose, kurios dirguoja pasaulio politikos eigą.

DAUG KAS DAR REIK PADARYTI

Daug padaryta, tačiau dar daugiau reikia padaryti. Dar nėra realizuotas vienybės principas. Mes turime pasiekti, kad ne tik tikslas būtų lygiai visų pripažintas, bet ir veiksmai šiam tikslui siekti būtų pilnai koordinuoti. Kada grėsė pavojus Anglijai iš vokiečių pusės, pranyko vaidai tarp konservatorių ir darbiečių, ir socialinės politikos priešingybės — Churchillis ir Atlee susėdo už vieno stalo. Japonams puolant Kiniją, net komunistai atsikakė kovos prieš nacionalistus. Mums pavojus jau ne grėsia, bet užgriuvo, taigi ar turime moralinės teisės leisti sau kokią tai prabangą ir nereikšmingais klausimais nuodyti atmosferą. Kas iš to, jei įrodinėsim (rodydami pirštu į atitinkamą pusę), kad socializmas yra traša komunizmui arba kad bolševizmo aukos, kaip dr. Skrupskelis, dr. Dielininkaitis ir kiti geri patriotai buvę belgiško rezizmo, atseit katalikiškos diktatūros šalininkai. Kam patarnaujama, šiuos klausimus šiuo metu viešai diskutuojant? Tuo nestiprinama Lietuvos laisvės akcija, bet priešingai — paliestosios grupės diskredituojamos ir numušamas ūpas. Gal tik Bimboms ir Mizarams nušvinta veidai!

Ponai politikuoja žurnalistai, sudrausminkite savo plunksnas, ponai mokslininkai, spresdami tuos klausimus, kad ir akademiniame plotmėje, palaikykite juos rankraščiuose. Dar ateis laikas tuos klausimus padiskutuoti.

NEPULKIME VIENI KITŲ

Paskutiniu laiku spauda veda aštrią kovą prieš denunciantus, kurie skundais kliudo DP emigraciją. Ar šitaip kaltindami vieni kitus kartais nesame dar piktesni denunciantai? Ten paliečiami atskiri asmenys, čia gi nukenčia ne tik grupių ar bendruomenių, bet ir tautos interesai. Jei prieš kiek laiko visi smerkė Gabrio-Paršaičio intrigas prieš mūsų politines partijas svetimų valstybių aktyve, tai pastaroji akcija siekia nusipelnusius asmenis, grupes ar politines partijas sukompromituoti viešojoje opinijoje. Juk viešąją opinią mes irgi vertiname, o kai kada labiau negu valdines institucijas. Ir gaila, kad šie reiškiniai vyksta ne dėl blogos valios, bet tarsi dėl neapsižiūrėjimo. Esmėje, ir puolantieji ir puolamieji yra lygiai geri lietuviai ir lygiai pergyvena ir kenčia dėl savo krašto.

VIENYBĖ VLIK-E

Arba štai VLIK-as. Sukurtas įvairių grupių bendru susitarimu, kaip antinacinės rezistencijos organas. Visiems žinoma, kiek daug iki šiol VLIK-as yra padėjęs pastangų, sulaužant "tylos suokalbį", palankiai nuteikti pasaulio opinią ir išjudinti Lietuvos klausimą demokratinėse organizacijose. VLIK-as žinomas (ir respektuojamas!) JAV Valstybės Departamentui ir kitoms demokratinėms kraštų vyriausybėms. Jį koneveikia mūsų tautos budeliai ir jų pakalikai. Ir kaip liūdna, kad ji, kaip institucija arba atskirus jo narius ar kai kurias VLIK-e atstovaujamas grupes, ypač vienu metu, stengėsi nuvertinti taip pat geri lietuviai tremties ir Amerikos lietuvių spaudoje. Kodėl? Buvo siūloma kiti analoginiai organai VLAO-o, BDPS-io ir kt. vardais. Juk VLIK-as sudarytas demokratiškai (kiek esamomis sąlygomis buvo galima) principu. Ar nauji organai buvo numatyti sudaryti kitu principu? Jei ne, tai kokią naudą keisti vardą? Tai gal VLIK-as vedė vienos partijos politiką? Bet gi jis nėra tikrąja prasme vyriausybė ar seimas, kuris vairuotų krašto socialinę, kultūrinę ar "politinę" politiką. Net akyčiai stebint, eiliniam tremtiniui nebuvo galima įžiūrėti, kad tremties ar emigracijoje susikūrusios ideologinės ir politinės organizacijos ar religinės bendruomenės VLIK-o būtų vienos proteguojamos, kitos skriaudžiamos.

Gal kas pasakys, kad tai buvo kritika, kuri yra normali ir net būtina demokratinio gyvenimo apraiška. Tai tiesa, bet kritika turi būti pozityvi. Be to, ir pozityvi kritika mūsų situacijoje turėtų būti daug atsargesnė. Ar ne geriau būtų, jei VLIK-e atstovaujamos partijos ir grupės, vietoj viena kita mynusių ant kulno, ten siųstų pačius rinkinius, pačius pozityviausius žmones, kad jo darbas būtų dar našesnis.

Iš kitos pusės, reakcija tremties spaudoje į VLIK-o kritikus irgi buvo aštri ir užgaunanti. Prisimintinas visiemis lotynų posakis: "fortiter in re, suaviter in modo". Taktas niekad nėra žalingas.

DEMESIO AKTUALIJOMS

Tai viena kita mūsų gyvenimo negerovė. Jų yra ir daugiau. Visi geros valios lietuviai turėtų parodyti pastangų toms blogybėms įveikti. Nukreipkime dėmesį į aktualiausias problemas. O jų begalės: nekalbant apie Lietuvos laisvinimo akciją, prieš akis stovi tautinės ir kultūrinės problemos emigracijoje, atgavimas prarastųjų lietuvių pozicijų Amerikoje ir kituose kraštuose, BALF-o uždavinių įgyvendinimas, negalinių išsiiruoti tautiečių problema ir t. t. Darbo visiems iki valios.

Didelis senovės romėnų patriotas Cato savo kalbas senate baigdavo žodžiais: "Caveant consules, Hannibal ante portas". Mūsų politinio ir kultūrinio gyvenimo varuotojai tuos žodžius turėtų prisiminti ir jausti atsakomybę, juoba, kad mūsų priešas jau yra sulaužęs mūsų krašto laisvės vartus ir kad Hanibalas, palyginus su Stalinu, galėtų būti šventuoju. — J. Vleksenelis

Maskvos Politika

Kai kur pranašaujama, kad būsimąjį rudenį Didžiojoje Britanijoje, Italijoje ir Prancūzijoje įvyks jūrininkų ir uostų darbininkų streikai. Juos bandysią iššaukti ir jiems vadovauti komunistai, turį tokių įsakymų iš Maskvos. Streikai galį prasidėti dar šio mėnesio pabaigoje.

Maskvai, suprantama, rūpi sukelti neramumus įvairiuose pasaulio kraštuose, kad tuo trukdyti pokarinį ekonominį gyvenimo stabilizavimą ir pastovios taikos atsteigimą. Jai reikalinga palaikyti pasaulį skurde ir netvarkoj, kad lengviau būtų bolševistinio imperializmo politiką vesti.

Didelis Skirtumas

Rusų kontroliuojamos zonos, Vokietijoje, gyventojai nesulaikomai veržiasi per sieną ir bėga į Vakarų Vokietiją. Niekas dar nėra girdėjęs, kad bent vienas žmogus iš Vakarų Vokietijos būtų išbėgęs į rusiškąją zoną.

Tasai faktas labai įskalbina kalbą apie skirtumą, koks yra Rytų Vokietijoje (rusų zonoj) ir Vakarų Vokietijoje (amerikiečių, prancūzų ir anglų zonose).

Iš rusiškosios zonos gyventojai bėga dėl to, kad ten siaučia skurdas, belaisvė ir komunistinis teroras. Jie bėga į vakarus, nes ten randa kraštą bežengiantį ir demokratinę santvarką ir ekonominę gerovę.

Užsienių Politikos Linija

Vašingtone dedama pastangų sušvelninti demokratų ir respublikonų vadų santykius ir bandyti grąžinti užsienių politikonų nepartinę liniją, kokia buvo vedama per eilę metų. Jei to bus pasiekta, bus daug ir gerai padaryta. Partiškas užsienių politikoj šiais laikais yra labai pavojingas.

Kaip Sąžiningi Yra Amerikiečiai

Socialinių mokslų specialistas Dr. Dressler padarė tokius bandymus: nuvyko į vieną USA miestą, turintį 77,000 gyventojų, ir, visų pirma, išmėtė po miestą 50 užlipintų vokų, kur buvo įdėta pinigų ir raštelis: "Brangus Dovydas, grąžinu tau skolą. Ačiū, Viktoras." Kiekvienas vokas buvo su pašto ženklu ir adresas buvo uždėtas — pačiam Dr. Dressler. Sugrįžo apie 80% laiškų. Stebėdamas, kas dės, Dr. Dressler matė, kaip kai kurie praeiviai laiškus atidarė ir pinigus pasisavinė.

Kitu kartu Dr. Dressler išmėtė 12 piniginių su pinigais. Jose buvo ir jo adresas įdėtas. Aštuonis pinigines iš 12 nesugrįžo.

Paskiau Dr. Dressler pakelbė laikraščioje radęs pinigų, bet prie jų nėjęs jokio užrašo, kieno jie būtų.

Niekas neatšaukė.

Toliau, mokslininkas nupirko gražią moterišką apatinę ir pasibeldė į duris net 150 gyventojų, sakdamas radęs tą pirkinį prie jų namų, ar tik nebūsią tas dalykas jų pamestas. Tik viena moteris, iš 150, pasakė, kad tai gal būsiąs jos pirkinys, iškritęs benešant namo.

Tada Dr. Dressler sutarė su keturiais mėsininkais, kad jie tyčia duotų daugiau grąžos, negu priklauso. Tik 4% žmonių grąžos "perteklių" pasilaikė, galbūt nepastebėję, o kiti — atidavė atgal.

Pagaliam Dr. Dressler parašė 50 laiškų, kuriuose pažymėjo, kad per klaidą įsai įdėjęs 100 dolerių į knygą "The Hunter", kad ta knyga nunešta į biblioteką ir kad joje turbūt dar tebėra ta šimtinė. Išmėtęs tokius laiškus po miestą, Dr. Dressler nuėjo stebėti į knygyną. Čia tuojau atsirado keletas žmonių, kurie griebėsi suminėtos knygos ir ėmė sklaidyti jos lapus.

Darydamas galutinas išvadas mokslininkas Dressler rašo, kad iš 912 žmonių tik 6% nepaklausė savo sąžinės balso. Iš to daro išvadą, kad amerikiečiai yra linkę pagerbti svetimą nuosavybę. Sąžiningume nebuvo skirtumo tarp turtingų ar vargšų. Jaunesnieji pasirodė tiek pat patikimi, kaip suaugusieji. Bandydamas žmones Dr. Dressler paliko 20 laiškų vyru prausykloje ir 20 moterų. Pasirodė, kad moterys visu 10% buvo sąžiningesnės už vyrus. Pagaliau, Dr. Dressler daro dar vieną išvadą: "Teisingas, tvarkingas gyvenimas taigai ugdo sąžiningumą. Visi dalykai, paliktieji bažnyčiose, buvo sugrąžinti, tuo gi tarpu paliktųjų smulkėse žuvo 20 nuosimčių."

Kanados Žydų Kongresas surengė pietus garbei įėjusio, tėvo P. Chaillet, kurs Prancūzijoje buvo sukūręs slaptą organizaciją "Krikščioniškoji Draugystė", kuri padėjo daugeliui nacių persekiojamų žmonių. Tūkstančiai žydų buvo išgelbėti dėka tos organizacijos narių pasiūlymų.

Lietuvos Prekybos Laivyno Praeitis

DR. GR. VALANCIUS

(Tęsinys)

SĄJŪDIS TAUTINIAM LAIVYNUI REMTI

Tiesa, paskirų balsų, paskatinių ir pastangų netruko jau nuo pat pirmųjų uosto įsigijimo metų — 1923 m. Bene tais pačiais metais Kaune (!) įsikūrė Lietuvos Moterų Tautiniam Laivynui Remti Komitetas. Moterys pirmosios ėmėsi jūrinės iniciatyvos Lietuvoj! Tai nuostabu ir kartu labai gražu.

L.M.T.L.R. K-tas veikė iki pat Lietuvos okupacijos pradžios. Jo tikslas buvo propagandinis, jis telkė lėšas ir skyrė jas kukliomis sumomis jauniems lietuviams jūrininkams užsienio jūros mokyklose ir t.t. Iš šiam komitetui vadovavusių moterų prisimenu tik ponias Lozoraitienę ir Jonuškaitę-Zaunienę. Pastaroji šiuo metu randasi šiame kontinente, ir būtų įdomu, kad ji pati apie tai prabiltų.

Deja, ir pats šios organizacijos vardas buvo netikslus. Ką gi tos vargšės moterys galėjo remti, kai tokio dalyko iš viso dar nebuvo! Pirmia, toks laivynas dar reikėjo įsteigti, o tatau įvyko žymiai vėliau. Bet kas žino, ar be moterų sugestijų ir paskatinių būtime padarė nors ir tą, ką padarė beveik išvakarėse Lietuvos nepriklausomybės laikino pradžioje. Jos vis dėlto daug prisidėjo ne tik psichologiniai, puoselėdamos ir ugdydamos mūsų jūrinį galvą, bet ir paruošdamos savo sutelktomis lėšomis vieną kitą taip be galo reikalingą tada jūrininkystės specialistą. Išskyrus vos keletą vyresnės kartos asmenų, jau anksčiau šio ar tokiu būdu jūrininkystės srity dirbusių, mes tada šiaip nieko neturėjome. Ne tik išmokslintų jūrininkų: laivų kapitonų, šturmanų, deviatorių, hidrografų, laivų bei uostų inžinierių ir mechanikų, bet taip pat laivų maklerių-frachtuotojų, laivų apripintojų — tiekėjų kuro, maisto, medžiagos; jūros teisininkų, jūros draudimo specialistų; žvejybos, ypač tolimosios jūros žvejybos, žinovų, jūros žuvies apdirbimo specialistų ir, svarbiausia, reederių — laivų savininkų tada iš viso neturėjome. Keletas entuziastų pastangos ir darbai, be jūrinų įstatymų, be valstybės finansavimo, be visuomenės platesnės paramos ir be jokios jūrinės politikos — plano, nuėjo niekais.

Tenka tik stebėtis ir džiaugtis, kad ir tokiose sąlygose minėtasis Moterų Komitetas vis dėlto turėjo kantrybės, veikė keliolika metų ir lašas po lašo kalė lietuviškojo nerangumo — lėtumo akmenį, kol jį prakalė.

PIRMIEJI PREKYBOS LAIVAI

Pačiais pirmutiniais Lietuvos prekybinio laivyno vienetais, deja, ne jūros prekybos, tenka laikyti tuos kelis mažus būrinis laivus, kurie plaukiojo po Lietuvos vėliava Nemunu tarp Kauno ir Klaipėdos. Tai buvo Nemuno laivininkystės b-vės 1924-25 metais įsigyti burlaiviai "Kastytis" ir "Jūratė".

Kiek vėliau įsisteigusi akcinė bendrovė "Lietga" iš Hamburgo reederio Schuchmann'o išnuomavo ir po Lietuvos vėliava paleido 2 motorinius laivus, pavadintus lietuviškais vardais "Klaipėda" ir "Palanga". Šie buvo jau pusėtinai vidaus vandens prekybos laivai. Bene 1927 metais lietuviška laivininkystės bendrovė "Sandėlis" taip pat įsigijo ir po Lietuvos vėliava paleido plaukiojanti nedidelį laivą "Lydys".

Iki 1930 metų į lietuviškuosius vandenis buvo paleista plaukiojanti visa eilė mažesnių motorinių laivų, kurie tačiau tarnavo ne prekybos reikalui, bet priklausė Klaipėdos uosto administracijai, kaip tarnybiniai laivai, locai, vilkikai, arba buvo didesni žvejų kuteriai bei pasienio policijos laivai. Klaipėdos jūrų skautai įsigijo modernišką motorlaivį "Budys", kuriuo nekartą gan sėkmingai atstovavo Lietuvos jaunimo vandens sportą.

Tačiau visus šiuos laivus, mūsų jūros pionierius, lydėjo kažkokia nesėkmė. Kaip vėliau matysime, jie greit išnyko iš mūsų jūros horizontų.

Po šių pirmutinių nepasisekimų 1923-28 metų laikotarpyje Lietuvos tautinio prekybos laivyno kūrimasis sustojo vietoje beveik iki pat 1935 metų. Taigi pirmoji pradžia buvo ir sunki ir kartu nesėkminga. Galima gautis nebet tuo, kad buvo nors bandyta šis tas laivininkystės srity padaryti jau pirmajame penkmetį Lietuvos, kaip jūros valstybės, gyvenimo. Džiugu ypač tai, kad tatau buvo privati iniciatyva, valstybės jai pagalbos neatėjo. O Lietuvos sąlygose be valstybės paramos šitokio masto problemos sprendimas vis dėlto buvo neįmanomas.

PATYRIMAS IR PAMOKOS

Šitie patys pirmieji bandymai, nors jie ir nepasisekė, vis dėlto davė mums nors šio kio tokio patyrimo ir pamokų. Svarbiausia pamoka buvo ne tik ta, kad lietuvių privatiškas kapitalas be valstybės paramos prekybos laivyno neįkurs, bet ir ta, kad ir ateityje panašūs bandymai negalės pasiekti juos ir valstybei remiant, jei tam reikalui nebus iš anksto paruoštas bent minimalus žmonių — specialistų kadrų. Pastarasis reikalas kai kurių toliau matančių žmonių buvo jau anksčiau suprastas. Jau 1923 metų rudenį vyresnieji mūsų jūrininkystės veteranai įsteigė Kaune (ir vėl Kaune! — kodėl ne Klaipėdoje?) jūrų mokyklą, kurioje jau tada mokėsi nemažas jaunuolių būrys. Dalis iš jų truputį vėliau, gavę piniginę paramą iš jau minėtojo Moterų Tautiniam Laivynui Remti Komiteto, o kai kurie net valstybinės stipendijos, išvyko plaukiojimo praktikai į Suomiją. Suomijos prekybos laivynas tada susidarė beveik išimtinai iš būrinų laivų. Pastarieji, suprantama, yra nepalyginamai primityviškesni, kaip vėlesnės statybos garo mašinų varomi laivai, tačiau iš kitos pusės — stažas tokiuose laivuose yra daug sunkesnis, ilgesnis ir reikalauja iš jūrininkų nepaprastai didelės ištvermės ir pasiryžimo. Nežiūrint į tai berods nė vienas iš kandidatų neatkrito, visi išlaikė iki galo, ir keletą metų vėliau Suomijos navigacijos institutas pirmąjį dešimčiai lietuvių suteikė tolimojo plaukiojimo kapitono laipsnius. Tai buvo patys pirmieji lietuviai kvalifikuoti jūrininkai, jei neminėti vos keletos iš vyresnės kartos. Šiems mūsų jūros pionieriams teko keletą kartų apiplaukti žemės rutulį vėjo ir baltų burių pagalba, ištisais pusmečiais kartais išbūnant jūroje ir nematant žemės.

Tatau įrodo, kad lietuviai turi visas jūrininkams būtinas kondicijas ir kad jiems, toli gražu, nestinga nei ištvermės, nei pasiryžimo, kuo pasižymi jūriško mentaliteto tautos. Reikia tik lietuvių į jūrą skatinti, jiems parodyti kelią ir ta linkme jiems vadovauti.

(Bus daugiau)

Komunistinis Žmogaus Teisių Supratimas

Rašo DR. Z. DANILEVIČIUS

Amerikoje Ir Sovietijoje

Kalbėti apie komunistų teisę būtų bergždžia. Yra tik komunistų melas. Paėmus vien sovietų konstituciją, turėsimę geriausią pavyzdį. Jie savo konstitucijoje rašo visa tai, ko nedaro ir kas yra vien pasityčiojimas; o tas jų raštas turi būti oficialiu krašto teisės pamatu. Teismai remiasi melu, neteisingu apkaltinimu ir iš anksto numatytu reikalu politinį priešą sunaikinti.

Kada Amerika teisia komunistų vadus už ruošimą visai aiškus ir įrodyto sąmokslą prieš valdžią ir tvarką, tai yra einama atsargiausiai, kad tik neapsilenkus su teise ir teisingumu. Čia pat teisme besiteisina komunistai remiasi baisiausiu melu po priesaiką. Tuo pačiu metu jie teisia tuose kraštuose, kur jie jau pasigrobę valdžią ir savo rankas, žmones, nesiremiam jokia teise nei teisingumu. Milijonų milijonai žmonių žūva visai be teismo ir be kaltės.

Prievartos Krašte

Bet tas tik smulkmena iš daugelio visiškų žmogaus teisių paniekimo. Štai bent kiek daugiau pavyzdžių.

Pagrindinis žmogaus troškimas yra laisvė. Pabandykite net mažą vaiką laikyti uždara kambaryje ir neleisti jam jokio laisvo judėjimo. Jis jausis nepaprastai nelaimingas. Sovietų santvarkoje gi žmogus neturi teisės savo noru nieko daryti. Jis negali pats sau pasirinkti gyvenamą vietą, jis negali laisvai keliauti kur jam patinka, jis negali laisvai pasirinkti darbą, jis negali keisti darbą, jis

negali dėvėti rūbus, kurie jam patiktų, jis negali tvarkyti savo laisvalaikio, kaip jis norėtų ir t. t. Visoje bolševikiškoje santvarkoje dominuoja vienas didelis molotoviškas žodis "ne". Gyvenime tėra viskas arba uždrausta, arba privalomai reikalinga daryti, bet nieko laisvo.

"Išlaisvintas" žmogus

Bolševikų "išlaisvintas" žmogus neturi nė menkiausios laisvės. Bet kas blogiausia, kad tas komunistinis diktatūros pavertimas ir automatu paverstas padaras negali net laisvai galvoti. Tą jo galvojimo laisvę jam išmuša baisi teroro ir persekiojimų baimė. Kiek vienu momentu gali būti ištartas esąs kontrrevoliucionierius, jei tu nejučiomis bet kur prieš santvarką ar partiją išsitarai ar savo menką nepasitenkinimą gyvenimu pareiškai. Komunistai kursto streikus ir protesto mitingus užsieniuose, nes tas padeda griauti tvarką, tačiau pabandykite nors menką žodelį ištarti prieš savo darbdavį — valstybę ir komunistų partiją — sovietuose. Gausi užtikrintą vietą prie sienos — sušaudymą.

Mirties Bausmė Narkoze Klaidinčiam

Baimė sovietuose yra tokia baisi, kad žmogus iki beprotybės nueina. Bijodamas šnipų apskundimo ir bijodamas nesąmoningai karnors neatsargaus prasiartai, žmogus tikrai pradeda kratytis net ir minčių apie savo vargą. Ne kartą yra buvę atsitikimų, kada žmogus sirgdamas dideliame karštyje nekontroliavo savęs ir prasitarė prieš rau-

ISBUVO 29 VALANDAS VANDENYJE

Paskendus jolė, kuria ji buvo išplaukusi paplaukyti, (Mrs) Dorothy Johnson išbuvo įsikabinusi į jos stiebą apie 29 valandas. Ji buvo išgelbėta tankerio L. S. Westcott pasiūstos valtės. Kartu buvo išgelbėti ir kiti trys asmenys: Dr. Orlen Johnson, 44, jolės savininkas; William Pearce, 22, ir Robert Hornbecker, 18. Jolė paskendo Huron ežere Saginaw įlankoje, 20 mylių nuo kranto, 40 pėdų gylio vandenyje.

donąjį skurdą, ir to užteko jam sušaudyti. Taip pat aš, kaip gydytojas, esu girdėjęs tikrų atsitikimų, kada sovietuose ligonis, gavęs prieš operaciją narkozę, svaichdamas be sąmonės pakritikavo sovietų diktatūrą, ir to irgi buvo gana nuteisti ji mirčiai. Tad aišku, kad žmogus atsisako net ir laisvai galvoti. Verčiau automatiškai klausyti kalamų į galvą propagandos beprotybių ir politrukų pamokslų.

Apie Vestuves Ir Policiją

Spauda, laikraščiai, radijas ir mitingai bei kalbų laisvė yra tik baisi ir skaudanti tragedija ir karikatūra sovietuose. Mirties bausmė ten yra uždrausta bet koks mitingas, bet koks spausdintas ar pasakytas žodis, bet koks menkiausias kaimynų suėjimas, išskyrus tik tai, ką valdžia per komunistų partiją suruošia. Tem tai jau tu privalai dalyvauti ir klausyti, nori ar nenori. Jei tavo dukrė ištekta ar sūnus veda ir tu nori pasikviesti kelis kaimynus, tai turi paprašyti valdžios leidimo, kuri, jei ir leis tą "mitingą", tai atsiųs policijos atstovą žiūrėti, kad vestuves keldami valdžios nenustumtų.

Žmogus ieško ir bent kiek pramogų. Čia irgi valdžia pasirūpina, kad tu nieko laisvai neatliktum, o sujungia visas pramogas: kinus, teatrą ir šokių su šlykščia melo propaganda, sąmoningų dorovės grožio, veikla prieš religiją ir t. t. Visa tai daroma, kad greičiau žmogų nužmogintų ir paverstų jį tik labai lengvai voldemu automatu ar pusiau gyvuliu.

Baisus Teroro Įtėpimas

Koks keistas jausmas yra, kai atsirandi toje beprotybiškai slegiančioje baimės, teroro ir skausmo bei netikrumo dėl rytojaus atmosferoje, sunku sau ir įsivaizduoti; tai yra lyg sunkus sapnas, lyg baisus slogutis, lyg baisus košmaras. Nežinau, ar ryt dar gyvensi, nežinau, kada tave suims ir išveš, nužudys; nežinau iš viso, kas su tavimi sekanti valandą bus; nežinau netgi, ar nesi dar sekamas, gal čia pat tavo draugas, su kuriuo ką tik kalbėjai, yra jau paskirtas ar jėga priverstas komunistų šnipas ir gal jis tavo bet koki žodį iškreipęs jėms kaip kritika perduos; o gal tu turi koki asmenį, priešą, kuris nori tavimi nusikratyti; jam tas bus la bai lengva, reikės tik nueiti ir pasakyti, kad tu jų priešas ir slapta prieš juos kalbi. Tau teismo nebus; tu iš po nakties išnyksi, o tavo

draugai bijos net ir pasiteirauti apie "kontrrevoliucionieriaus" likimą.

Laimė Ir Viltys

Žmogus ir šiame pasaulyje yra linkęs į laimę, kurią jis pats norėtų savo rankomis kurti. Jis norėtų turėti mažą savo namelį, šiek tiek sutaupų juodai dietai ir gražią šeimynėlę; o svarbiausia — ramumo ir tikrumo jausmą, kad tu čia gyveni ir gyvensi rytoj. To gi viso bolševikinėje santvarkoje nė mintin įsileisti negali. Bendras katilas šian dien ir užkaltais langais gyvuliniai vagonai rytoj — tai viskas, ko gali tikėtis ir kas tau gali būti geriausia.

Šeima

Regis, kiekvienas, ir visai netikintis žmogus, visame laisvame pasaulyje yra įsitikinęs, kad jau bent jo šeimai jam vienam tepriklauso. Bolševikinis teroras net ir tą atima. Vyras nuo šeimos ar vaikai nuo tėvų gali būti atskirti bet kada, valdžiai įsakius. Vaikai priklauso valdžios, o šeimą galėsi ir kitą susikurti, jei tave išskyrė; girdi, netikėtai senais prietaisais. Netikėtai, nors tau širdis kraujais plūsta. Tu "laisvas".

Sąžinės Reikalai

Religija yra vienas iš pačių asmeniškiausių interesų, kurie tikrai niekam kitam neturėtų rūpėti, išskyrus patį tikintįjį. Sovietai negali ir to pakelti. Tu neprivalai tikėti. Jei tu tiki savo Dievu, tai tu netikėsi gal bolševikų dievukais ir, svarbiausia, tavęs negalima bus paversti gyvuliu be dorovės, budeliu ir įrankiu per tave kitus terorizuoti. Tad tu būk netikintis ar žuk. Ir čia tu esi "laisvas". Bažnyčios atdaros. Tu ten gali eiti. O kai tu eisi, tai tave vieną dieną areštuos. Nemanyk, kad paduos priešą žėjimą į bažnyčią, ne, jie gudresni. Jie išras tau bet koki kitą išgalvotą kaltinimą ir to užteks. Nebus jį ką apeliuoti, nebus kam pasiteisinti. Žūsi, tai viskas.

Mokslas Ir Profesija

Mokslas ir pasirinkimas profesijos yra laisvas visame pasaulyje, tik ne sovietuose. Jei tu ne komunistas, tai tu jokio mokslo siekti negalėsi; jei kartais jie tave ir praleis, tai jie lieps, ką tu turi išmokti ir daryti. Partija "geriau žino". O pagaliau, visas komunistų mokslas taip yra melu ir apgaule persunktas, jog tiesiog sunku jį ir nupasakoti ir sunku pergyventi. Jie skelbiasi esą demokratai, o

jų mokslas kemša tau, kad komunistų vadai yra pusdieviai, mokytojai, saulės ir t. t., o tu privalai tik, kaip gyvulys — šunelis, apie jų padus suklotis ir kojas laizyti, nes tu esi tik menkas vabalas — netgi be sielos. Ir tą jie iš tavęs nori išplėsti.

Teisė Mirti

Vieną laisvę ir teisę sovietai dar neįstengė atimti — tai teisę mirti. Ten ir žūva žmonės milijonais. Todėl ir milžiniškas skurdas tokioje buvusioje turtingoje Rusijoje, kad nė vienas žmogus nėra gyvenimu suinteresuotas ir ne tik dirba, bet ir gyvena tik iš prievartos; tad negali laukti, kad jis širdį į savo darbą įdėtų. Kraštę vyrauja skurdas, badas, ligos, parazitai, nedorovė, nelaimės ir ašaros. Nemanau, kad ir pragare galėtų būti baisėnis vaizdas.

Raudonoji Hydra

Taip yra pamynę pagrindines žmogaus teises ir suardę žmogaus minimalę žemišką laimę tie, kurie nori savo pragaistingu darbu slapčioms net ir dabar mūsų gyvenamą laisvąją ir gerąją Ameriką paglemžti ir tokiu pat lavonu paversti. Nemanau, kad laisvi amerikoniai tam duosis. Nemanau, kad jie toleruos ir savo krašte tuos viso pasaulio istorijoje negirdėtus baisiausius išdavikus ir niekšus sąmokslininkus. Būtų laikas jau nutraukti visokią švelnią politiką su ta prakeikta raudonąja hydra. Laikas susiprasti.

Pusė Amerikos Žmonių Priklauso Bažnyčioms

USA spauda skelbia, kad paskutiniiais metais prie įvairių bažnyčių priklausančių žmonių skaičius paaugo net 2,190,164 asmenimis. Apskaičiuojama, kad šiuo metu apie 79,576,352 Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojai priklauso prie vieno ar kitokių tikybinių bendruomenių, kas sudaro daugiau kaip 53% visų gyventojų. Tas procentas nuolat auga. 1880 metais tik 19.9% USA gyventojų priklausė tikybiniams bendruomenėms. 1900 tas skaičius pašoko iki 34.7%, o jau 1920 metais — įvairioms bažnyčioms priklausė 39.8%. Šiuo metu daugiau kaip pusė gyventojų yra tikybinių bendruomenių nariai, o ir kitų didelė dalis tiki Dievą. Per 1947 metus katalikai Jungtinėse Amerikos Valstybėse paaugo 3.1%.

SKELBKITE "DRAUGO"

Komunistų Policija Altoriaus Sargyboj

Cekų komunistų laikraštis "Rude Pravo" pranešė, kad kunigas Volney, kurs bendradarbiauja su raudonųjų suorganizuotąja "Katalikų

Akcija", buvo vyskupo ekskomunikuotas. Bolševikai, kurie šiaip visokiais būdais tikėjimą persekioja, pasiuntė pilnoje uniformoje policininką, kurs stovėjo prie altoriaus, kai tasai ekskomunikuotas dvasininkas laikė Mišias.

Melskis Iš Lietuviškos Maldaknygės!

"Draugo" administracijos gaunamos šios lietuviškos maldaknygės:

1. DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, surinko ir išleido kun. P. M. Juras, išleista Bostone, 1945 m., psl. 788.....\$4.00
2. RAMYBĖS ŠALTINIS, surinko ir išleido kun. P. M. Juras, išleista Bostone, 1948 m., psl. 544.....\$3.00
3. MALDŲ RINKINĖLIS, sudarė ir išleido kun. J. Koncevičius, išleista Čekoslovakijoje, 1927m., psl. 336 baltais viršeliais \$1.50 Baltais viršeliais ir kablūkais.....\$2.00
4. MALDAKNYGĖ, sutvarkė Amerikos Lietuvių R. K. Kunigų Vieniūbė, išleista Chicagoje, 1935 m., psl. 256.....50c

Galite išsiskirti šį skelbimą ir norimas maldaknyges užsakyti apibūdinti maldaknygių eilės numerius rutuliuokais. Pinigus siųsti kartu su užsakymu.

UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

NELAUKITE—

Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užsifirkinti nuo ugnies, namų, baldų, automobilų, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištekus, neturėsite jokių nemalonių.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St.

Room 1043

Telefonas Central 6-5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUBBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

Skubos keliu spausdinamas LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS Bielefeld spaustu-
vė, organizuojama ir trečioji.

Knyga turės per 700 pusl. ir tik \$2.50.

Paskubėkit užsiprenumeruoti. Pinigus pašto orderiais ar banko čekiais siųskite man.

JUOZAS AUDENAS, Gen. Įgaliotinis

14 Townsend Street, Boston-Roxbury, Mass.

NEUŽMIRŠK PADĖT TREMTINIUI!

Per AID OVERSEAS, Inc.

4851 S. Ashland Ave. Chicago 9, Ill. Tel. Virg. 7-0280

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami.

Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys No. 1 — \$7.80

2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. sausai ašies
2 sv. (be 2 oza.) kenuoto bekono
1 dėžutė (400 gr.) margarino

Siuntinys Nr. 2 — \$7.40

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaušienos mėsa

Siuntinys Nr. 3 — \$5.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys No. 4

A. 10 svarų cukraus \$2.80
B. 20 svarų cukraus \$5.20

Siuntinys No. 7

A. 10 sv. baltų kviet. miltų \$3.00
B. 50 sv. kvietinių miltų \$9.25

Siuntinys Nr. 8 — \$2.95

4 1/2 sv. cukraus
5 1/2 sv. kvietinių miltų

Siuntinys Nr. 10 — \$6.70

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degtintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — \$5.95

1 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. degtintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — \$6.30

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaušienos mėsa
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$9.50

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degtintos kavos
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — \$6.60

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. degtintos kavos
1 sv. šokolado
14 oza. kondens. pieno
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 23 — \$6.40

5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. degtintos kavos.

Siuntinys Nr. 25.

A. 8 sv. grynų kiaušinių taukų \$4.50

B. 12 sv. grynų kiaušinių taukų \$5.75

C. 15 sv. grynų kiaušinių taukų \$6.95

(Tik į Vokietijos vakarines zonas Angliją, Prancūziją, Italiją — ir eina apie 4 savaites).

Siuntinys Nr. 26 — \$6.75

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 oza.) grynų kiauš. taukų
2 sv. (be 2 oza.) margarino
2 sv. degtintos kavos
1/2 sv. arbatos

Siuntinys No. 30 — \$3.70

5 sv. degtintos kavos

Siuntinys No. 31 — \$5.50

1 sv. rūkytų lašinių
14 oza. (400 gr.) kiauš. taukų
14 oza. (400 gr.) margarino
2 sv. marmelado
1 sv. pupelių kavos
4 sv. cukraus

Pennsylvanijos Lietuviai Dar Moka Senų Dainų

Pittsburgho Dainininkės

Jau daugelis žino, kad yra žmonių, kuriems rūpi mūsų senos dainos ir pasakos. Amerikiečiai jų irgi neniekina. Štai, Indianos Universitetas išsiuntė mane jų surinkti, kad neprazūtų ir nors dėl mokslo išliktų. Sekasi nebologai, nors pavargti irgi nemaža tenka. Randi ir ko nesitikėjai rasti. Atvykęs į Pittsburgh, Pa., rašiau iš Magdalenos Takauskienės net dvi dienas ir gavau 50 dainų, 10 pasakų. Jai kaip tik suėjo 72 metai. Reta Dievo dovana tokiame amžiuje turėti tiek sveikatos ir tokią gerą atmintį. Mahanoy City irgi sekėsi nepaprastai. Senų dainų padainavo Juzė Dreškevičienė ir Elena Kundrotienė. Pirmoji noriai dainavo, o antroji iš pradžių mane išvartyti norėjo, o kai pradėjo dainuoti, tai visą dešimtį užrašiau ir jau nebe- pyko.

Pagelbsti Vietos Kunigai

Atvykus į Shenandoah, Pa., mane gražiai priėmė ir globojo kun. J. A. Karalius. Dvi dienas vežiojo mane vikaras kun. J. Nevarauskas pas senus žmones, ir trumpu laiku galėjau užrašyti 40 dainų ir kelias pasakas. Jei visur tokios pagalbos susilaukčiau, mano darbas būtų daug lengvesnis ir našesnis. Shenandoah, Pa., suradau seniausią moterį, kuri iki šiol man dainavo: tai Ona Rutkauskienė, 83 metų, o dar tris daineles atsiminė. Daug gražių dainų ir po pora pasakų gavau iš Juzės Kisieličienės, Gilberton, Pa., ir Onos Januškevičienės, Shenandoah, Pa. Abi džiukės. Labai gražu ir malonu buvo, kai šiame krašte gimusi ir niekad Lietuvos nepamėčiusi Ona Kirelevičienė iš Frackville, Pa., padainavo keletą dainų, kurias išmoko iš savo tėvų ir tetos.

Dainininkė Nuo Simno Wilkes Barre, Pa., irgi sekėsi nebologai. Pirmiausia su-

radau Marcelę Remešienę, 73, kilusią nuo Simno, kuri moka daug senų dainų. Tik apgalvėję, kad keliais metais anksčiau neatvažiuavau, nes balsas pasilpnėjęs. Paskum susiradau keturias kaimynas iš Metelių parapijos. Tai Rožė Juknevičienė, Pranė Igelevičienė, Morta Stuckienė, ir Marė Žaladonienė. Jos dainavo ir visos kartu, ir pavieniui, viso per dešimtį dainų. Žinoma, jos moka daug daugiau, tik laiko nebebuvo. Jau sutemus užsukau pas Juozą ir Anelę Kazlauskus. Čia laimėjau 8 žemaitiškas dainas.

Tolimesnės Kelionės

Dar važiuosiu į Scranton, Pa., ir tikiuosi vien tik iš Pennsylvanijos išsivežti pora šimtų atrinktinių ir retų dainų. Tada pasuksiu į Naująją Angliją.

Daug kur žmonės greit supranta reikalą ir noriai dainuoja ar pasakoja, kitur reikia gaišti laiką, kol prikabinai. Pasitaiko ir tokių, kurie pasako: „Aš nesibate- riuosiu su šiais niekais“. Man malonu buvo matyti, kaip poroj vietų Amerikoje gimė ir augę dukterys padėjo man prašyti jų motinas, kad dainuotų ir dar prašė padaryti rekordus ir atsiųsti.

Apskritai, nusiskusti negaliu, tačiau dažnai paprastai žmonės daugiau parodo supratimo šiam svarbiam reikalui ir padeda, negu tie, kurie save mėgsta „veikėjais“ vadinti.

— Dr. J. Balys

● II pasaulinio karo 10-ties metų sukaktuvių proga Sovietų spauda ir radijas įtikinėja save ir pasaulį, kad raudonųjų armija pati viena sutruškino fašizmą ir ant savo pečių išnešė visą karo sunkumą.

Per savo kontroliuojamus vokiečių laikraščius ta pačia proga rašo, kad USA kariuomenė ruošia naują karą ir jis bus vedamas vokiečių žemėje.

ŠILUVOS AŠTUONIŲ DIENŲ ATLAIDAI

Pilnus atlaides visi gali įsigyti rugsėjo mėn. 8-tą dieną, ir kitus pilnus atlaides laike oktavos iki 15-tos dienos rugsėjo.

Gimimo šv. Panelės Marijos parapijoje, Marquette Parke, Chicagoje — 6812 So. Washtenaw Ave., rugsėjo 8-tą dieną prasidės Šiluvos aštuonių dienų atlaidai. Pirmi Mišparai su pamokslu įvyks rugsėjo 7 d. Procesija Rugsėjo 8 d. per Mišparus. Atlaidai baigsis Rugsėjo 15 d. su procesija. Per visas 8 dienas šv. Mišios bus laikomos sekanciose valandose — 6:00, 6:30, 7:00, 8:00 ir suma su pamokslu 9-tą val. Mišparai 7:30 val. vakare. Per visas dienas pamokslus sakys Tėvas Modestas Stepaitis, Pranciškonas, garsums pamokslininkas.

Šiluvos atlaides žmonės važiuoja ne tik iš visos Chicago ir apylinkės miestų, bet ir iš tolimųjų miestų. Atvažiuoja sveikatos ieškodami pas Šiluvos šv. P. Mariją, stebuklų šloviną, kuri Lietuvoje šiluvos miestelyje apsirėškė 1612 m., ant akmenų verkianti su savo Sūneliu. Tame laike visoj žemaitijoje buvo belikę tik 7 kunigai, nes Kalvynai buvo bebaigia Lietuvoje naikinti Katalikų Bažnyčią. Po apsirėškimo, Kalvynai smarkiai pradėjo nykti ir Katalikų Bažnyčia vėl sustiprėjo. Žmonių maldos ir Šiluvos Mariją pavelkė į žmonių širdis ir jėgą vėl sugrįžo prie tikėjimo.

Per šiuos atlaides bus aukojama daug maldų Marijai už išlaisvinimą Lietuvos. Per 8 dienas melsmės į Mariją, daug malonių išprašysime sau, savo brangiems asmenims ir kentančiam Lietuvai. Lai per šiuos atlaides visi katalikai atlanko šloviną stebuklų Mariją ir įgyja tų malonių, kad Dievo palaima lydėtų mūsų gyvenimo dienas ir ramintų mūsų kentančius brolius Lietuvoje ir išblaškytus po visą pasaulį.

KUN. J. A. PASKAUSKAS, Klebonas

RUOŠKIMĖS BALF-o SEIMUI

BALF-o direktorių nutarimu 1949 m. spalį 7 ir 8 dienomis šaukiamas Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo (BALF) metinis seimas, kuris įvyks Hotel Benjamin Franklin, Chestnut ir Ninth Streets, Philadelphia, Pa.

Seime bus svarstomi labai svarbūs mūsų tremtinių reikalai. Daugelis mūsų tremtinių išemigravo; jau vien į USA yra atvykę virš 10,000, tačiau dar daug jų pasiliks Europoje, negalėdami išvykti dėl nesveikatos ir kitokių priežasčių. Kadangi iki šiol veikusi Tarptautinė Tremtinių Organizacija (IRO) baigs savo darbą 1950 metais birželio 30 d., tai likusiais tremtiniais teks rūpintis savanoriškos šalpos organizacijoms. Todėl BALF-ui teks pakelti sunkią naštą gelbėjant likusius lietuvių tremtinius.

Šiame atsakomajame darbe reikalinga visų lietuvių talka. Tremtinių gelbėjimo reikalams apsvastyti kviečiami visi BALF-o skyrių atstovai į metinį seimą. Visi atvykusieji į šį kraštą tremtiniai kviečiami įsijungti į vietines BALF-o organizacijas ir, jose aktyviai dalyvaujant, prisidėti prie gelbėjimo savo brolių, kurie dar tebevargsta stovyklose. Gelbėdami vieni kitus ir dirbdami sutartinai mes sugebėsime atlikti visus uždavinius, kurie šiuo metu yra mūsų gyveninės reikšmės.

Tremtinių gelbėjimas yra neatidėliotinas reikalas. Pagyvinkime BALF-o skyrių veiklą, o kur jų nėra — sukurkite naujus skyrius. Naujai atvykę tremtiniai, jūs geriausiai pažįstate tremtinių gyvenimo sąlygas, patys vargote ir pergyvenote

tremtinių dalia. Dalyvaudami bendrame šalpos darbe, palengvinsite naštą tų tremtinių, kurie negalės emigruoti. Tat visi lietuviai stokime į bendrą darbą!

BALF-o VALDYBA:

Kun. Dr. J. B. Končius, Pirmininkas
A. A. Ollis, J. Boley, A. Devenienė, S. F. Bakanas, Vicepirmininkai
N. M. Gugienė, Sekretorė
A. S. Trešliskas, Iždininkas
A. Žilinskas, Finansų Sekretorius
Direktoriatas:
Kun. I. Albavičius
P. Pivaronas
P. Gribsienė
S. Gegužis
P. Lapienė
J. B. Laučka
Julia Mack
M. Michelsonienė
V. Tysliavienė
J. P. Tuinila
M. Zujus
J. Glovackas
J. Ginkus

Teisme Paaikėjo Apie Kankinimus

Katovicuose, Lenkijoje, raudonųjų buvo teisiamas kunigas Pietroszek su keliais kitais pasauliečiais ir jie buvo kaltinami, kad iš mokyklų išnešė prezidento Bieruto paveikslus ir gražinę kryžius.

Kada atvedė liudininkus, dideliu teismo nustebimui, jie pareiškė, kad jų parodymai išgauti mušimu ir kankinimais ir jie tą prievarta ištrauktą žodį atsaikia.

LIETUVIAI RAUDONŲJŲ UŽPLŪSTAMOJ KINIJOJ

Žiaurusis pilietinis karas palietė ir keletą lietuvių, esančių Kinijoje. Tai daugiausiai misijonieriai. Vienas iš jų, kun. Petras Urbutis, atsiuntė mums šiomis dienomis laišką, kuriame rašo:

„Laikai darosi neaiškūs. Pavojus visai artimas. Dieji pasiruošimai eina iš abiejų pusių, dėl to mūsų padėtis darosi dar netikresnė. Mes pasilikame savo vietose — gyvenimui ar mirčiai. Manome, kad mūsų tautiečiai Amerikoje mums pagelbės malda ir auka tose misijose. Mes gi prisidėsime prie jų malda ir pasiaukojimais dėl greitesnio tėvynės laisvės atgavimo.

„Jau daug kartų „Draugas“ mūsų visuomenei priminė ir kalbėjo apie mūsų

reikalus. Nenorėčiau jau iš naujo toms malonės prašyti, tačiau neturim kitosios išeities — mūsų pačių reikalai ir mūsų egzistencija mus tai daryti priverčia. Kas negalės auka, visados galės malda mums padėti. Kas žino, gal neužilgo gali būti pervėlu... Tada „Draugas“ paragins už tautiečio misijonieriaus sielą pasimelsti ir gal paapaštalausti, kad amerikiečių tautiečių tarpe atsirastų misijonierius įpėdinis ar įpėdiniai. Tesipildo Dievo valia gyvenime ir mirtyje — tai misijonieriaus kasdienis testamentas šioje sumaiščių Kinijoje.

Lietuviams misijonieriams laisvą ar pagalbą galima

siųsti šiuo adresu: Rev. P. Urbaitis, Orfanato Salesiano, Macao, China.

JAV, o taip pat daug padėjusiems man esant tremtyje Vokietijoje.

—Alfredas Markevičius

CHICAGO, Ill. — Nuosirdžiai dėkoju giminėms Stefanai ir Balui Dzimidams, 10356 S. Indiana Ave., padėjusiems atvykti iš Europos į Ameriką, čia maloniai priėmusiems, o taip pat padėjusiems tremtyje.

Dėkoju sūnui Albertui Dzimidui už suradimą darbo.

Nenoriu likti nedėkingas ir „Draugo“ administracijai, kuri siūnia dienraštį veltui ištisą mėnesį.

—Alfredas Markevičius

CHICAGO, Ill. — Visa šeima likome išgelbėti iš vargo Vokietijoje DP stovyklose. Ten vardami gavome daug pagalbos vaisiais, maistu, rūbais ir pinigais. Gavome visus reikalingus dokumentus atvykti į JAV. Čia atvykę radome jauką pastogę ir didelį nuosirdumą. Visur mums teikė ir tebeikia savo globą bei paramą Juzefa ir Vincas Toliūliai, Antanina ir Antanas Dapka, Petronėlė Armonienė, Rozalija ir Jurgis Petrauskai.

—Kun. P. Jokūbaitis

CHICAGO, Ill. — Nuosirdžiai dėkoju Stelai Petrauskaitei ir jos broliui inž. Viktorui Petrauskui už manęs atskvietimą į Chicago, už globą ir rūpinimąsi manimi, man gyvenant pas juos virš trijų savaičių.

Taip pat dėkoju Petrai už suteiktą paramą man vykstant į Chicago.

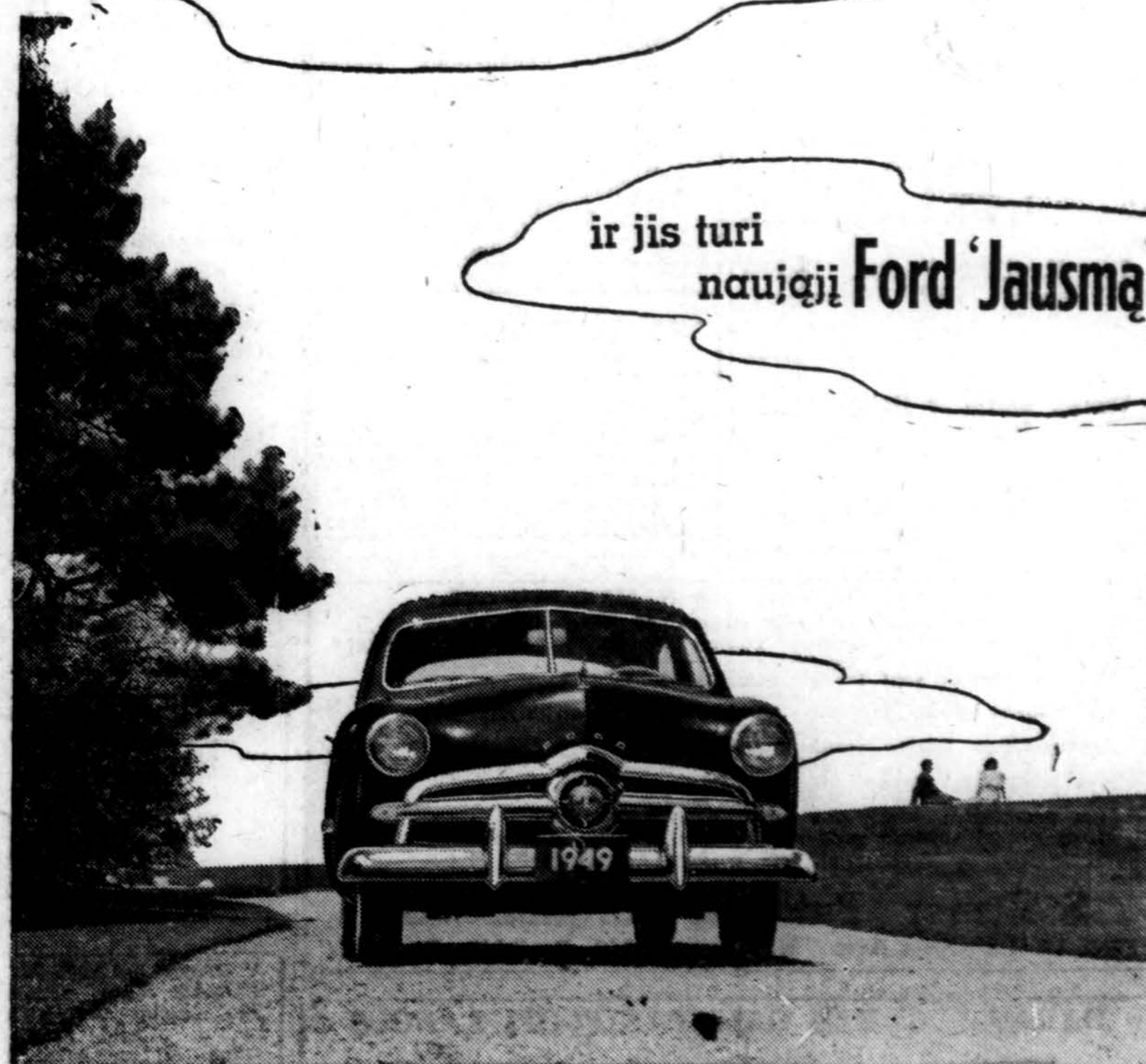
—Jokūbas Ytas

MINERSVILLE, Pa. — Nuosirdžiai dėkoju giminaičiui V. Mekšraičiui, mane su dviem mažamečiais vaikais išgelbėjusiem iš tremties vargo.

—Stasys Juodaitis

Per Gražus Žodžiams

ir jis turi naują Ford 'Jausmą'

There's a *Beautiful* Ford in your future! Ateikit ir pamatykit jį šiandien

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

APDOVANOTAS AUKSO MEDALIU IS MADŲ AKADEMIJOS, KAIPU „MADINGIAUSIAS SIŲ METŲ AUTOMOBILIS“

IDOMIOS KNYGOS

„DRAUGO“ ADMINISTRACIJOJE GAUNAMOS

- Kun. R. W. Alexander, MISIJONIERIAUS UŽRAŠAI, apysaka, vertė Broliai Marijonai, išleista Chicagoje, 1921 m., psl. 190 \$1.50
- M. Gustaitis, MEILĖ, poema, išleista Chicagoje, 1914 m., psl. 2525
- J. Slovackis, ANHELLI'S, poezija prozoje, išleista Marjampolėje, 1923 m., psl. 5235
- SPINKSŲ IR PYRAMIDŲ ŠALIS AIGIPE, iš rusų kalbos vertė Ažuolas, išleista Chicagoje, psl. 84.25
- Dr. V. Padolskis, ŠV. TERESĖ VAIKELIO JĖZAUS, jos gyvenimo aprašymas, išleista Chicagoje, 1927 m., puslapių 11250
- Kun. Pr. J. Vaitukaitis, KELIONĖ PO EUROPA, kelionės įspūdžiai, išleista Chicagoje, 1928 m., psl. 188 1.00
- Vysk. P. Bučys, M.L.C., XXIX TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS, Sydney, Australijoje, įspūdžiai, išleista Chicagoje, 1929 m., psl. 244 1.25
- Dr. R. van der Meulen, Rz., GAMTOS PRILYGIMAI LIETUVIŲ DAINOSE IR RAUDOSE, išleista Vilniuje, 1919 m., psl. 10635
- Kun. A. Petrauskas, PRAEITIES PABYROS, atsiminimai iš 1905-1914m. išleista Chicagoje, 1934m., psl. 19250
- Kun. J. F. Jonaitis, KETURI ANGELAI, dalyvavusio Didžiajame Kare pasakojimas, išleista Kaune, 1927 metais puslapių 7275
- IS ADOMO MICKEVICIAUS RASTŲ, mokytojų pėrinio M. Biržiška, išleista Vilniuje, 1919 m., psl. 248. 1.50
- P. Klimas, LIETUVA, geografijos vadovėlis, išleista Vilniuje, 1917 m., psl. 6435
- P. Kriaušaitis ir Rygiškis Jonas, LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, etimologija, išleista Vilniuje, 1919, metais, puslapių 224 1.00

UŽSAKYMUS SIŪSKITE: „DRAUGAS“

2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Galite iškirpti šį skelbimą ir norimas knygas užsakyti apibūdindami knygų eilės numerius rutuliukais. Pinigus siųsti kartu su užsakyamu.

MISIJONIERIŲ IŠLEISTUVĖS CHICAGOJE

Išleistuvių vakarienė bus rugsėjo 20 dieną 7 val. vak. AUSROS VARTŲ parapijos salėje. — Trys T.T. Marijonai rugsėjo 23 d. laivu išvyksta į Pietų Ameriką. — Steigiamą naują lietuvišką parapiją Argentinoje. — Vakarienės metu bus meniška programa ir kalbėtojų. — Įėjimas kaštuoja \$1.50.

Kunigas Jakaitis, kuris prieš 10 metų pradėjo misijų darbą Pietų Amerikoje, dabar vėl grįžta atgal į ten. Paskutiniuoju laiku kun. Jakaitis gyveno Romoje ir buvo Vyr. Marijonų Tarybos nariu ir vyskupo Būčio sekretorium. Tačiau kiekvienam kunigui maloni Romos aplinka nesuviliojo kun. Jakaitį. Atsiradus progai jis vėl grįžta į Avellaneda, kur, jam vadovaujant, šiame Buenos Aires priemiestyje yra atsistojusi puiki bažnyčia, vienuolynas ir erdvūs mokyklos pastatai. Bet religinis ir kultūrinis lietuvių gyvenimas padarė ten didesnę pažangą, negu namai. Kun. Jakaitis nori grįžti atgal ir tęsti bei plėsti toliau savo gražiai pradėtą darbą. Apie tolimesnius kun. Jakaitio projektus Chicagos visuomenės galės pasiteirauti paties kun. Jakaitio išleistuvių vakarienės metu.

Kun. Vengras, ilgąmetis kun. Jakaitio bendradarbis kuriant Marijonų misiją Argentinoje ir ligšiolinis jos vadovas, tarnybiniais reikalais yra atvykęs į JAV. Jis taip pat dalyvaus išleistuvių vakarienėje. Grįžęs atgal kun. Vengras steigs naują lietuvišką parapiją Rosarios mieste. Ten gyvena pora šimtų lietuvių šeimų, pas kuriuos T.T. Marijonai ir iki šiol važinėdavo su pamaldomis. Parapijos steigimo formalumai yra jau sutvarkyti. Rosarios parapijos įsteigimas yra labai reikšmingas įvykis, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje jau daugelis metų parapijos ne tik nėra steigiamos, bet visa jėga naikinamos. Kun. Vengrus bus labai malonu išgirsti, kaip šio darbu vertina Chicagos lietuvių visuomenė. Jis į šią išleistuvių vakarienę norėtų atnešti daug lietuviškų parapijų sios parapijos įsteigimo pokylių.

Kun. Margis, šiais metais baigęs mokslus Marian Hills seminarijoje, šios vakarienės metu atsisveikins su savo šalim, išvykdamas misijų darbui į Argentiną. Jis yra gimęs 1923 metais Wibaux, Montana, gausioje ir religingoje šeimoje. Jo dar vienas brolis ir sesuo yra vienuoliai. Prinicijas jis laikė ši-

met birželio 12 d. Los Angeles, Calif., šv. Kazimiero bažnyčioje. Didelę auką daro jaunas žmogus, kad jis palieka savo kraštą ir vyksta misijų darbui, kur bus kitos gyvenimo sąlygos, kiti papročiai ir kita kalba. Palengvinkite jam atsisveikinimą atvykdami į išleistuvių pokylį.

AVELLANEDOS lietuvių sodyba yra vienu atžvilgiu išskirtinė lietuvių kolonizacijos istorijoje.

Tiek tremtinių tarpe, tiek dar Lietuvoje buvo daug kalbama ir rašoma apie kolonizacijos planavimą, užpirkimą žemių, tarpusavę statybos pagalbą ir kit. Ypač šiuo klausimu mėgiamas buvo prof. Pakštas. Deja, atitinkamam mastui šie projektai nebuvo įgyvendinti. Tačiau pirmas planingos kolonizacijos bandymas buvo padarytas T.T. Marijonų Avellanedoje. Jie užpirkė sklypą žemės, didesnį negu reikia bažnyčiai, ir jį išdalino lietuvių šeimoms. Taip apie bažnyčią susidarė pora dešimčių lietuviškų židinių.

Isikurdinimo klausimas tremtiniais yra šiandien gyvybinis klausimas. Ar planingas įkurdinimas mūsų sąlygose yra įmanomas ir kaip plačiai, koki ir jo gerumai ir blogumai, apie tai šiuo klausimu besidomintiems galėtų naudingų praktiškų informacijų suteikti Argentinai Tėvai Marijonai išleistuvių pokilyje.

ŠOKIŲ VAKARAI

Kiekvieną trečiadienio vakarą kviečiame lietuvius į pasilinksminimą — šokius, kuriems gros plačiai žinomi muzikantai: Mykolas ir jo "polkų karaliai". Visa muzika bus lietuviška: daug polkų, valsų, suktinių ir klumpakojų. Pirmą vakarą dainuos žinomas dainininkas Algirdas Brazis.

Šokiai prasidės šį trečiadienį, rugsėjo 7 d., 8 v. v., Beržanskio salėje (Marquette Hall), 6908 So. Western Ave. Visi kviečiami!

Visi Marquette Parko namų savininkai, ar jau būtų

savo mokesčius už namus sumokėję, ar protestavę prieš mokesčių didumą ar ne, turi galimybę mokesčius sumažinti. Kurie yra tuo susidomėję, prašomi ateiti su mokesčių kvitu į Don Varnas posto raštinę, 6816 S. Western Ave., kur bus suteiktos reikiamos informacijos ir patarnavimas veltui. Raštinė bus atidaryta antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 7 iki 9 val. vakaro. — A. K. V.

Skautams ir Skautėms

Tautos šventės proga skautai rengia minėjimą — programą. Šiuo reikalu įvyksta dvi sueigos — repetitijos: antradienį, rugsėjo 6 d., ir penktadienį, rugsėjo 9 d., 7 v. v., 2548 W. 69 St. Skautai ir skautės privalo į šias sueigas atvykti.

— Skautų-čių Vadovybė

FEDERACIJOS 26 SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

BRIDGEPORT. — Federacijos 26-jo skyriaus svarbus mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 7 d., 7:30 val. vakare, Šv. Jurgio parapijos salėje. Draugijų atstovai ir pavieniai veikėjai kviečiami atsižvelgti, nes turime svarbių reikalų aptarti, kaip tai siuntima atstovo į BALF seimą, ruošiamasi prie rudeninės žiemos veikimo, pramogų ir t. p.

Kadangi Bridgeport'e gyvena daug tremtinių, Federacijos skyrius visus kviečia į katalikiškąjį tautiškąjį akciją — padėti mums, seniems amerikiečiams, visuose darbuose. Tad, visi į bendrą darbą su Katalikų Federacija.

— A. Banys

Platinkite dien. "DRAUGĄ"

VISUOMET DRAUGAUK SU "DRAUGU"

ANTANAS VALANČIUS

Gyveno 1418 S. Cicero Ave.

Mirė rugsėjo 5 d., 1949 m., 1:45 val. ryte, sulaukęs senatvės.

Vėlonis gimė Lietuvoje.

Paliko dideliamė nuliūdime: 2 dukteris: Sophie Brown, žentė Henry; Estelle Abel, žentė Arthur; 2 sūnus: Michael, marčiā Joanne, ir Frank; seserį Barborą Burba, jos vyrą Mykolą; 5 anūkus: William, Raymond, Dorothy, Maureen, ir Maxine; 4 pro-anūkus: James, Mark, Jeannette ir Gregory, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas A. B. Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 8 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: — Dukterys, Sūnūs, Žentai, Marti, Sesuo, Anūkal, Pro-anūkal ir kiti Giminės.

Laid. direkt.: Anthony B. Petkus, tel. Townhall 2109.

IVAIRIOS ŽINIOS

Mėras ir viršininkai posėdžiavo. Penkių miesto departamentų viršininkai buvo pašaukti į mero ofisą ir posėdyje buvo svarstoma padėtis vienos apylinkės (vakarinės miesto dalies), kur silpnai vykdomi įstatymai. Posėdinį buvo pašaukti: policijos viršininkas, gaisrininkų viršininkas, Sveikatos Departamento viršininkas, namų, gatvių ir gatvių apšvietimo komisieriai. Už kiek laiko visi jie turės ra-

portuoti mūrui, kas nuveikta tais klausimais, kurie buvo svarstomi.

Tabakas supažindintas su žmonėmis 1582 metais.

Pirmas pašto ženklas išleistas 1840 metais.

Iš Norvegijos pas savo sūnų į Chicago atvyko Elaine Johnson, 89 metų amžiaus. Pamačius Amerikos gyvenimą, ir ji panoro būti moderniška, tai yra rūkyti cigaretes ir vairuoti didelį automobilį. Sūnus jos norus patenkino.

SESUO M. VITALIJA (Jieva Kleižutė)

Mylima Seselė Vitalija mirė pirmadienį, rugsėjo mėn. 5 d., 8:00 valandą ryto.

A. A. Seselė Vitalija gimė Lietuvoje, Plėnuose 1895 m. gruodžio 21 d. duklė Petro ir Onos (Aleksinaitės) Kleižių.

Vėlonė buvo dvidešimt septynis metus šventuose apžaduose, Vienuolyne išgyveno trisdešimt metų.

Paliko dideliamė seseriečias — Seselę Angeliką, Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyne, Matildą Damarodytę, gimines Bartasių šeimą Mt. Carmel, Pa., Šv. Kazimiero Vienuolijos seseris ir pažįstamus.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugs. 7 d. Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 val. ryte Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Prašome gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir maldose jos sielą prisiminti.

SV. KAZIMIERO SESERYS ir GIMINĖS Laidotuvių direktorius — Antanas M. Phillips.

EDWARD NORBUT

Gyveno 4543 South Justine Street. Mirė rugsėjo 3d., 1949m., 11:50 val. ryte, sulaukęs 39 metų.

Vėlonis gimė Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdė: mylima žmona Ona, po tėvais Sidlauskaitė, motina Barborą, po tėvais Petkaitė; 3 seseris: Harriet Norbut, Bertha Marolda, jos vyras Louis ir jų šeima, Barbara Cernauskas ir jos vyras Juozapas; 3 broliai: Thomas, jo žmona Myrtle, Walter ir Anthony; dėdė Vincentas Petkus ir jo žmona Stella ir jų šeima; pusbrolis Antanas Norbutas ir jo žmona ir šeima; 2 pusseserės: Katie Jogela ir jos vyras Walter, Stella Milasevicius ir jos vyras Bernard ir jų šeimos, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugs. 7d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Edward Norbut gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdė lieka: žmona, Motina, Seserys, Broliai, Žentai, Marti, Dėdė, Pusbrolis, Pusseserės ir visi kiti Giminės.

Laid. direkt.: J. F. Eudeikis, tel. YArds 7-1741.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON — Savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th St.

Vienas Blokas nuo Kapinių

Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste

Telefonas Cedarcrest 3-6335

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG JUMS IŠ DIRBTUVĖS!

Užsakykite gražų paminklą ant savo mylimo asmens kapo — tiesiog iš šios vienintelės lietuviškos paminklų dirbtuvės.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli. Nuo akmenų šlifavimo iki raudžių iškalimo ir pavelkų įstatymo — BITTIN ir KAMENSKY ekspertyvis darbas yra paremtas 45 metų patyrimu.

Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavyzdžius. Dirbtuvė yra atidaryta visuose dienomis ir vakarais valandomis.

BITTIN AND KAMENSKY MONUMENT WORKS

3938 W. 111th STREET — Tel. BEverly 8-0005

Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo Šv. Kazimiero kap. vartų.

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 S. WESTERN AVE. 3319 LITUANICA AVE. PROSPECT 6 - 0099 YArds 7 - 1138 — 7 - 1139

Tiesia kurie gyvena kitose miesto dalyse gausiai koplyčias arčiau jūsų namų.

NULIUDIMO VALANDOJE KREIPKITES PRIE:

ANTHONY B.

PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS

JŲSŲ PATOGUMUI:

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas TOWNHALL 2109

6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas GROVEHILL 6-0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškai stoviai prieinamas.

SENIAUSIOS IR MODERNISKAUSIOS

Laidotuvių Įstaigos

JOHN F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741 — 7-1742

4330-34 South California Avenue

Tel. LAfayette 3-0727

TRYs MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES WGES (1390 kilocycles)

Laidžiama kas trečiadienį Nuo 9:15 iki 10:30 Val. Ryto.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikite laukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicago ir Roslando dalyse ir tuojau patarnaujame.

LACHAWICZ ir SŪNAI

2314 W. 23rd PLACE Phone: VIRginia 7-6672

10756 S. MICHIGAN PULLMAN 5-1270

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone SEley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OLYmpis 1003

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET

Telephone: YArds 7-1911

LEONARDAS L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 West 46th St. YArds 7-0781

KAZIMIERA KUIZINIENE (po tėvais Banevičiūtė)

Gyveno 6530 So. Damen Ave., tel. PROspect 6-5521.

Mirė rugs. 4d., 1949m., 8:44 val. ryte, sulaukusi pusės amž.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Papilės miestelio ir parapijos.

Paliko dideliamė nuliūdime: vyrą Pranciškų; 2 dukteris: Petronella ir Eleanor; 2 sūnus: Frank, marčiā Clara, ir William; 2 anūkus; 3 seseris: Antoinette Andrik, Julia Wainauskas ir Frances Kundrai ir jų šeimas; brolienė Anna Banevičienė, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 8d. Iš koplyčios 8:00 val. ryto bus atlydėta į Gimimo Panelės Šv. Marijos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Švento Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyrai, Dukterys, Sūnūs, Marti, Anūkal, Seserys, Brolienė ir visi kiti Giminės.

Laidotuvių direktoriai — Mažeika ir Evans, telefonas PROspect 6-0099.

Perskaite Dienr. "Draugą", Duokite Jį Kitiems!

IŠ ARTI IR TOLI

— Kazys ir Petronėlė Naujokaičiai yra įsigiję savo vasarvietę North Conway, N. H.

— Viktoras S. Atkočaitis, nesenai atvykęs iš tremties ir apsigyvenęs Worcester, Mass., sutiko netikėtą mirtį. Darbe jis buvo keltuvo užmuštas.

— Lietuviai Medelline, Kolombijoje, ruošias paminėti Tautos šventę, rugsėjo 8-tą. Šventės išvakarėse bus lietuviškas koncertas, šventėje lietuviška radio valandėlė iš Medelline stoties, kuri girdima visoje Europoje. Vėliau bus paskelbta programa ir jos pildymo valandos.

— Rinkimuose į vietines tarybas 30 nuosimintus rusų buvo kandidatais ir manoma, kad visas tas nuosimintus išrinktas. Vienur daug rusų balsuotojų, kitur panaudoti gaudinimai. Tokiu būdu susidaro sąlygos daug milijoninei rusų tautai visiškai užlieti Lietuvą.

— Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos skyrius susiorganizavo Argentinoje. Pirmininku išrinktas inž. J. Ramanauskas, v. pirm. inž. A. Dičiūnas, sek. inž. A. Morkūnas, inž. V. Gogelis. Susirinkime dalyvavo inžinieriai: B. Barauskas, Jonas Steikūnas, Pijus Bielskus ir L. Stripinis.

— Lietuvių Komitetas Medelline, Kolombijoje, buvo suruošęs didelį bazarą, prie kurio buvo prisidėjusios ir kolumbietės moterys savo atskiru valgio stalu, lioterija, žaidimais ir k. Lietuvių moterys buvo labai gražiai išdekoravusios bufetą. Visa lietuvių kolonija gausiai dalyvavo bazare. Pelno gauta 900 pezų.

— "Mūsų Pastogė", kurią Australijoje leidžia Lietuvių Sąjunga, nelengvai verčiasi. Laikraštis turi tik 600 prenumeratorių ir leidžiamas neša nuostolius. Jei prenumeratoriai nepadidės, laikraštis gali užsidaryti. Be "M. P." čia dar išėina rotatorinis "Australijos Lietuvis", kuris, turėdamas mažesnes išlaidas, verčiasi gana gerai.

— Povilas Rutkus ir Leonas Mažeika yra gladiatoriai Argentinoje ir jau nuo 1925 m. dirba cirkuose. Pirmiau dirbo kitiems, o nuo 1937 metų dirba nuosavam cirkui "Kaunas", kuris dabar virto keliaujančiu cirkui ir turi porą dešėčių artistų, 6 liutus, beždžionių, pumų ir kitų žvėrių. Cirkui turtas siekia arti milijono kruzečių.

— Bernardas Brazdžionis, tebegyvendamas gražiamame kurortiniame miestelyje Stony Brook, L. I., N. Y., atsidėjęs dirba literatūros darbu. Baigė ruošti Maironio kūrybos (poezijos ir poemų) tomą, kuris bus leidžiamas tretyje. Rankraštis išsiuntė leidyklai "Lux". Taipgi tiria sąlygas ir renka dirvą planuojamam išleisti vaikų laikraščiui. Ką tik atidavė spaudai vaikams eilių rinkinį "Pietų vėjelis", kurį iliustruoja P. Osmolskis. Vėliau galutinai paruošė rinkinį "Vidurdienio sodai", o po jo eis jau čia, Amerikoje, parašytų eilių rinkinys.

× Prel. M. Krušas parvykęs į Chicago suteikė sidabrinio moterystės jubiliejaus palaiminimą Mykolui ir Marijonai (Krušaitėi) Račkams. Marijona Račkienė yra kun. Antano Krušo sesuo. Duktė Silvija Račkaitė rūpinosi viso šio jubiliejaus surengimu. Ji yra baigusi šv. Kazimiero akademiją ir Rosary kolegiją. Jubiliejaus vakarėis įvyko Czechlodge restorane. Prel. Krušas atvykęs į Chicago jaučiasi gerai, išbus čia gal mėnesį, gal daugiau, kaip sveikata leis.

× Lietuvos Vyčių 36-ji kuopa iš Brighton Park šių metų L. Vyčių seime (rugsėjo 9—11, Elizabeth, N. J.) turės skaitlingiausią delegaciją. Į seimą vyksta sekančieji kuopos veikėjai: Peggy Zakaras, Sofia Zukas, Kostas Zaromskis, Stephen Kane, Philomina Rekasius, Adeliene Shytle, Jennie Bender, Helen Thomas, Peter Butkus, John Meizis, Frank Petkūnas ir Helen Sirvinskas. Ši vyčių kuopa Chicagoj dabar yra didžiausia.

× Palinkėsim laimingos kelionės kunigams marijonams: J. J. Jakaičiui, K. Vengriui ir A. Margiui į Argentina misijų darbams per šaunią atsiveikimo vakarienę, kurią TT. Marijonų Bendradarbių Dr-jos Chicago apskrities rengia rugsėjo 20 d., Aušros Vartų parapijos salėje. Vakariene ir graži programa kainuos pavieniui tik \$1.50. Likęs pelnas bus įteiktas vykstančių misionierių kilniems darbams paremti.

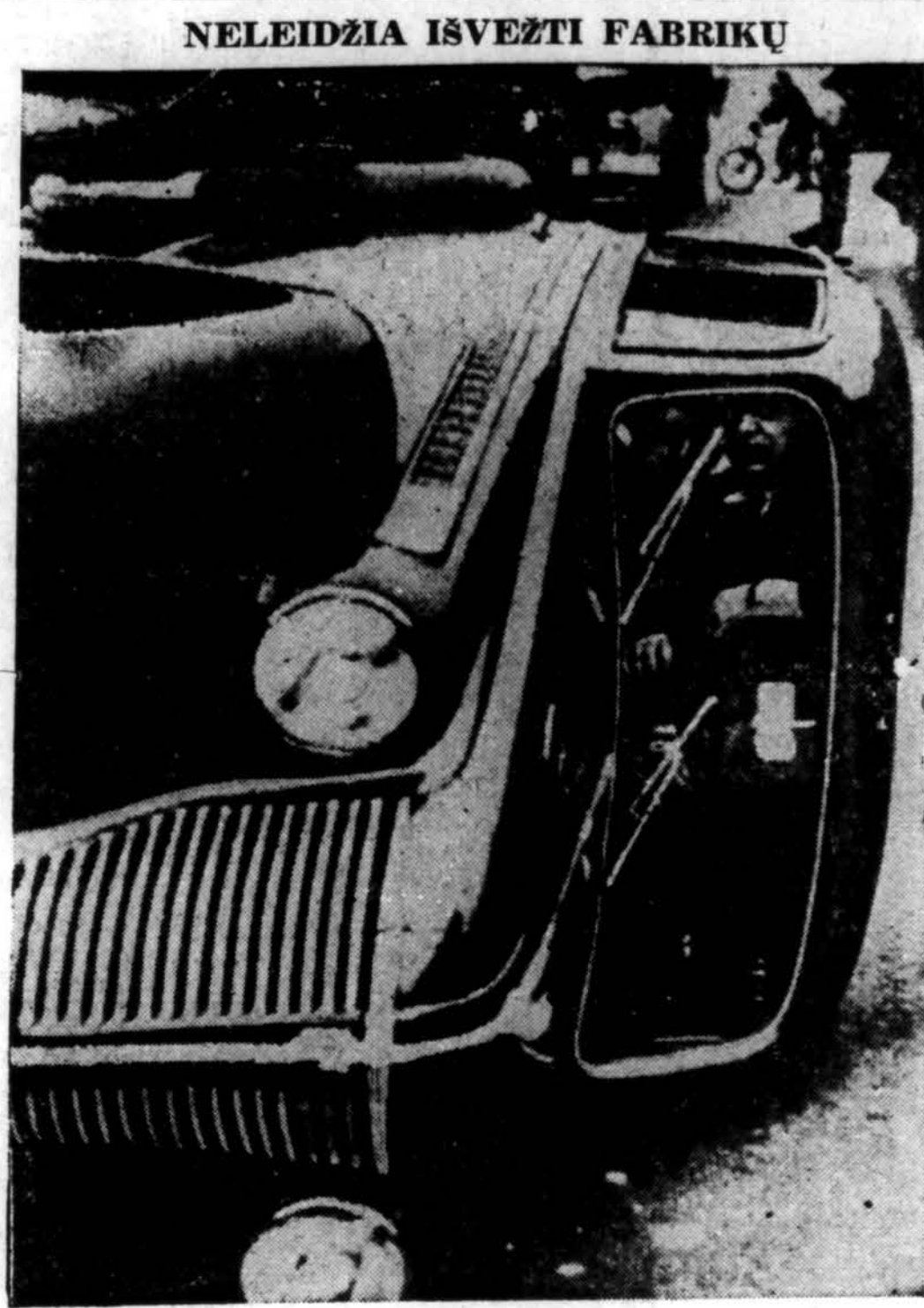
× Helen Mickels su sūnum Robertu iš Marquette Park automobiliu išvyko į rytines valstybes aplankyti senus bičiulius Peldžius (A. Peldžius yra "Darbininko" administratorius) ir k. Pakely žada sustoti Wilkes Barre, Pa. Grįždami namo ketina užsukti į Kanadą ir kitu Michigan ežero pakraščiu patraukti namo. Po atostogų Robertas pradės lankyti kolegijos kursą Chicago Universitete.

× Marijona Vaičiūnienė, su dukterim Terese, iš profesijos slaugė, smagiai atostogauja rytinėse valstybėse pas gimines ir senas pažįstamas. Neužilgo grįžti prie savo pareigų, kaip Moterų Sąjungos centro sekretorė, kuriose be pertraukos yra išbuvęs 25 metus. Prieš keturis metus buvo atsakius iš tų pareigų, o šiemet seimo vėl išrinkta.

× Kun. L. Jankauskas pakeliui į Los Angeles, Calif., buvo sustojęs "Drauge" ir papasakojo paskutines nuotakas lietuvių tremtyje. Į Ameriką jis atvyko kviečiamas Los Angeles vyskupo darbuotis lietuvių tarpe. Tremtyje kun. Jankauskas dirbo pedagogo darbą.

× Antaninos Dambrauskaitės, Lietuvos operos artistės, atvykimą į Ameriką paskelbė visa angliškų spauda įdėdama nuotrauką. Praeitą savaitę jos paveikslas buvo įdėtas ir į Chicago Sun-Times.

× Lietuvos Vyčių seniųjų direktoriatais šį vakarą, rugsėjo 6 d., renkami svarbiam posėdžiui, Lietuvos Vyčių salėje, 8 val. Bus sudaryti planai kuopos rudens-žiemos veikimui.

Britų valdininkas J. H. Blakesly (kairėje) ir vienas vokiečių stengiasi išlikti iš automobilio, kuris buvo vokiečių darbininkų apverstas, kai jie atvažiuo išardyti ir išvežti vieno fabriko Ruhr srityje. Fabriko išvežti turėjo būti atsiųsta britų kariuomenė. (Aeme)

MIRĖ RAUDONASIS REŽISIERIUS DAUGUVIETIS

Rašo "Draugo" Korespondentas Vokietijoje ST. DEVENIS

Pavergtoje Lietuvoje vienas paskui kitą baigia išmirti vadinamieji lietuviškieji kultūrinio gyvenimo bolševikiniai šulai, taip begėdiškai atitrūkę nuo Lietuvos ir nuėję tarnauti bolševikiniam pavergėjams pirmosios sovietų okupacijos metu. Pačiame amžiaus stiprumo mirė Solomėja Neris, Petras Cvirka, į kapą nuėjo Liudas Gira, dailininkas Žukas, o dabar iš gyvųjų tarp pasitraukė ir raudonasis Lietuvos teatrų režisierius Borisas Dauguvietis, vienas iš Lietuvos bolševikų.

Borisas Dauguvietis mirė liepos mėn. vidury. Jis turėjo apie 60 metų. Smulkios mirties aplinkybės tuo tarpu nežinomos. Per Vilniaus radiją buvo nugirstas Lietuvos bolševikinių rašytojų ir teatro pasirašytas pranešimas apie B. Dauguviečio mirtį. Liepos 25 d. "Tiesos" nr. įdėta Dauguviečio šeimos padėka prisidėjusiems prie B. Dauguviečio palaidojimo. Palaidotas Vilniuje valdžios lešomis.

Kas Buvo Borisas Dauguvietis?

Jis nebuvo lietuvis. Nepriklausomoje Lietuvoj jis ilgą laiką buvo Kauno dramos teatro režisierius. Mėgo bendradarbiauti geltonojoje spaudoje. Vėliau iš dramos teatro režisieriaus buvo paverstas Bolševikams Lietuvai okupavus Borisas Dauguvietis grįžo į teatrą ir visa "dušia" atsidavė bolševikams. Jis pradėjo bendradarbiauti spaudoje, plūdė nepriklausomą Lietuvą, Kauno teatre pradėjo statyti bolševikinius veikalus. Matydamos, kad Lietuvoje komunistinių scenos veikalių nėra, jis juos pradėjo rašyti. Bolševikai jį už tat gyre ir garbino.

Antrosios okupacijos metu Borisas Dauguvietis parašė keletą bolševikinių pjesių, kurios statomos Lietuvos teatruose. Kad nenukryptų nuo "generalinės linijos", Dauguvietis savo rankraščius visada duodavo taisyti "Tiesos" redaktoriui Zymanui (izraelitų tautybės), kuris Dauguviečio veikalams uždėdavo bolševikinį

"palaiminimą". Taip Borisas Dauguvietis pasidarė ne tik pirmasis režisierius, bet ir garsus sovietinis dramaturgas.

Dauguvietis laiškais viliojo iš tremties grįžti lietuvių teatralus. Vieną kartą jis rašė:

— Ar jūs manote, kai aš jums rašau, į mane atstatytos šautuvų tūtos...

Dauguvietis norėjo įtikinti teatralus, kad Lietuvoje yra laisvė, kad jis rašo niekieno neverčiamas, bet teatralai jo žodžiais nepatikėjo, nes Borisą Dauguvietį gerai pažino. Gal jis ir daugiau turėjo laisvės, nes buvo nelietuvis, o tokie žmonės Lietuvoje dabar pirmiausia.

Nurodo, Ką Turi Laikraščiai Rašyti

"Tiesa" 152 nr. rašo, kad ūkininkų paspartintam suvarymui į kolchozus reikia dar didesnės agitacijos. Ligiolinė agitacija buvusi nepakankama. "Tiesa" nurodo, ką turi rašyti visa Lietuvos spauda. Kadangi "Tiesa" yra komunistų partijos organas, tai "Tiesos" nurodymas yra lygus įstatymui. O "Tiesa" šaukia, kad kiekvienas laikraštis turi rašyti daugiausiai apie kolchozus, aiškinti jų naudą ir keikti Lietuvos nepriklausomybės laikus.

"Tiesa" provincijos spaudai duoda tokius nurodymus: "Visi mūsų apskričių laikraščiai turi tapti veiksminga kolektyvinių ūkių valstiečių tribūna, iš kurios nuolat plintų kovingi raginimo žodžiai—už telkimąsi į kolchozus. Tegul kolchozininkai pasakoją laikraščių skiltyse koks tamsus ir merdintis buvo gyvenimas buržuazinėje—buočinėje Lietuvoje". Būdinga, kad giriant kolchozus, visada niekinamas Lietuvos nepriklausomybės dienų gyvenimas.

Pirmieji auksiniai pinigai buvo nukalti 206 m. prieš Kristų.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

CHICAGOJE

Vos išvengta didelės nelaimės. John Urzenio, vairuotojo Trans-American lėktuvo greita orientacija, išvengta didelės katastrofos. Nusileidus miesto aerodrome su 28 keleiviais, paliovė veikti ratų varžtai ir lėktuvas pasileido tiesiog į angarą, kuriame buvo apie 80 žiūrovų. Vairuotojas staiga pasuko lėktuvą į šalį ir tas tik sparnu užkabino angarą, ir nuėjęs nuo grindinio į klimpą į minkštą žemę ir sustojo. Lėktuvas aplaužytas ir angaras nukentėjo, bet iš keleivių ir igulos nieks nesužeistas. Lėktuvas skrido iš Burnbank, Calif., į Detroit, Mich.

Vyras, privalo devėti kelnes. Taip pareiškė teisėjas McDermott paliausodamas išbandymui Mrs. Matczek, kuri su savo 18 metų sūnum buvo apiplėšus taksi. Teisme paaiškėjo kad jos vyras dirba ir kiekvieną "pėdę" jai atiduoda, o ji pinigų saliuose pralatrauja. Paleisdamas išbandymui teisėjas pastatė dvi sąlygas: kad ji paliaus latravus ir kad vyras namuose dėvės kelnes, tai yra savo kišenėj laikys pinigų ir mokės kur reikia.

Priėjo liepto galą. Edward Korpusinski, 8012 S. Evans ave., suimtas Phoenix, Ariz., ir parvežamas į Chicago. Jis kaltinamas panaudojimu pašto sukybėms. Būdamas klerku Petroleum Heat and Power Co. jis kompanijos laiškinį popierių pavartojo gavimui medžiagos iš St. Louis ir čia ją pardavė be kompanijos žinios. Tuo būdu jis, susikrovė net \$180,000. Pajutęs kad tas išėjo į aikštę, pabėgo.

Vynas žmogžudys. Sakoma, kad pinigai žmogžudžiai. Negeresnis nė vynas. Carl Byrd, 1140 Felton Ct., atėjo savo draugui, Gilbert Jackson, 320 W. Division, į taklį namui nudažyti. Bedažydami jėdų išgėrė bonką vyno, susibarė ir Jackson peiliu rudūrė savo draugą talčininką. Žmogžudys suimtas.

Pabėgo nuo vilko, užbėgo ant meškos. Apygardos teisėjas išdavė įgaliojimą suminti ir į kalėjimą uždaryti Frank Troccoli, kuris žmogui nemoka alimonijos. Jam bus: arba, arba: arba užmokėti pasilikusius \$2,040, arba ilgus metus kalėjime bulves skusti.

Valstybė reikalauja mirties. Cook apskrities prokuroras Boyle pareiškė, kad R. Tamborskiui ir J. Jakalskiui, kaltinamiems nužudymu dviejų jūr Brinks agentų, valstybė reikalauja mirties bausmės. Abu kaltinamieji atrodo yra lenkų tautybės.

Tikrai Įdomu

Brangus Pabučiavimas Zack Essex iš Long Beach Calif., parėjęs namo žmoną rado virtuvėje prie pečiaus. Norėdamas padaryti jai surpyzą, patylomis priėjo ir nematant pabučiavo. Žmona, kuri tuo laiku rankoj laikė peilį, taip nusigando, kad smarkiai grįždamosi jam perpiovė ranką, dėl kurios ligoninėj prisėjo net kurį laiką pagulėti.

Negalėjo "Priešo" Įveikti, Tai Nors Maistą Paėmė Danijoj šiomis dienomis buvo kariuomenės manevrai. Vieną dieną pasitaikė, kad kareivaiturėjo be vakariinės eiti poilsio. "Priešas"—mėlynoji dalis—naktį sukilo ir užpuolė kariuomenės maisto sandėlį. Paėmė maistą tuojau suvalgė.

Žiūrėkit, Koks Rusijos Kaimietis

Maskvos radijo nesenai paskelbė, kad vienas Rusijos kaimietis yra pastatęs submariną 50 metų prieš negu Amer. yra jį išradęs. Lietuviai gerai žino, kokia buvo "šviesi" Rusijos liaudies carų laikais. Tokia ji tebėra ir šandie, jei tiki tokiems komunistų sapnams.

PERKRAUSTOME BALDUS,
Parduodame Anglis ir Pečiams Aliejų
STASYS FABIJONAS
Patarnaujame Gerai ir Pigiai
2146 S. Hoyne Ave. Tel. Virginia 7-7097
CHICAGO 8, ILLINOIS

Klauskite ką sako VIENINTELĖ LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
MARGUTIS
Transliuojama KASDIEN 18 m.
Isteigė komp. Antanas Vanagaitis. Jo darbą tęsia L. Vanagaitienė.
3 PROGRAMOS SAVAITĖJE:
Kiekvieną vakarą 9:30 val.
Sekmadieniais 1:00 v. p.p.
Ketvirtadieniais
Extra Programa 7 iki 8 v. v.
Kasdien pasaulinė ir vietinė žinios.—Įvairūs įvykiai lietuviškame gyvenime.—Biznio firmų pranešimai.—Lietuviška muzika—dainos.—Paskaitos. Visais reikalais kreiptis:
6755 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — GROVEHILL 6-2242

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIAS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS
Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų—Išvalzdos Slidings — Langų — Durų — Tvoroms Materialo — Maltavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų — Hardware — Pleisterio — Cemento — Sručių — Visokios Rūšies Insuliacijos Materialo — Sturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteltraukite!
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.
Sėstad. — 8 val. iki 3 val. popiet.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL. — VIRGINIA 7-7747